

Školní vzdělávací program

PRODAVAČSKÉ PRÁCE

Identifikační údaje:

Název školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Název ŠVP:	Prodavačské práce
Kód a název oboru:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání:	kvalifikační úroveň EQF 3
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	denní
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025
Číslo jednací:	SŠTGA 5418/2025
Podpis ředitele a razítko školy:	

Obsah

1	Profil absolventa.....	3
1.1	Základní identifikační údaje	3
1.2	Popis uplatnění absolventa v praxi.....	3
1.3	Očekávané kompetence absolventa	3
1.4	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání ..	6
2	Charakteristika vzdělávacího programu	7
2.1	Základní identifikační údaje	7
2.2	Celkové pojetí vzdělávání.....	7
2.3	Metody výuky.....	7
2.4	Organizace výuky	8
2.5	Realizace odborného výcviku	8
2.6	Realizace rozvoje klíčových kompetencí.....	9
2.7	Začleňování průřezových témat	10
2.8	Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity – přehled	15
2.9	Způsob a kritéria hodnocení žáků	16
2.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	17
3	Učební plán	19
3.1	Základní identifikační údaje	19
3.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	19
3.3	Přehled využití týdnů ve školním roce	19
4	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	21
5	Učební osnovy ŠVP	22
5.1	Český jazyk a literatura	22
5.2	Základy společenských věd.....	30
5.3	Matematika	35
5.4	Tělesná výchova.....	40
5.5	Informační a komunikační technologie	48
5.6	Obchodní provoz	53
5.7	Zbožiznalství.....	58
5.8	Administrativa prodeje	66
5.9	Odborný výcvik	69
5.10	Řízení motorových vozidel (Nepovinný předmět).....	77
6	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání.....	82
6.1	Základní materiální podmínky	82
6.2	Personální podmínky.....	82
6.3	Organizační podmínky.....	83
6.4	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech	83
6.5	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery.....	86
7	Schvalovací doložka	87
8	Revize dokumentu	88

1 Profil absolventa

1.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Název ŠVP:	Prodavačské práce
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

1.2 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent školního vzdělávacího programu Prodavačské práce se uplatní na trhu práce jako pomocný pracovník v obchodě. Je kvalifikovaným pracovníkem schopným vykonávat pomocné, přípravné, obslužné a manipulační práce související s prodejem zboží, např. připravit zboží k prodeji, vystavit zboží, ovládá techniku skladování, ošetřování a prodeje zboží různého sortimentu, vykonává činnosti spojené s výkupem láhví, manipuluje s obaly. Je schopný poskytnout různé služby související s prodejem zboží rozmanitého sortimentu – předvést zboží zákazníkovi, vystavit potřebné doklady spojené s prodejem. Bude schopen běžně komunikovat se zákazníkem v mateřském jazyce.

1.3 Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru Prodavačské práce směřuje k tomu, aby absolvent disponoval těmito kompetencemi:

Klíčové kompetence

Kompetence k učení,
tzn., aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k učení a ovládli jeho různé techniky;
- vyhledávali a zpracovávali nové informace, využívali komunikační technologii;
- ovládali práci s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy a pořizovali si poznámky;
- chápali smysl a cíle celoživotního vzdělávání, znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- pracovali s digitálními technologiemi a používali specifický software;
- respektovali autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledku a učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů,
tzn., aby absolventi:

- porozuměli zadání úkolu nebo rozpoznali jádro problému, získali informace potřebné k řešení vzniklého problému, navrhovali způsoby řešení, popřípadě varianty řešení;
- volili prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi, přijímali a zodpovědně plnili zadané úkoly, dokázali pracovat v týmu.

Komunikativní kompetence,
tzn., aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně prezentovali sami sebe;

- srozumitelně formulovali své myšlenky;
- pozorně naslouchali druhým, vyjadřovali se přiměřeně tématu;
- věcně správně a srozumitelně zpracovávali přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, běžné pracovní písemnosti;
- vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence,
tzn., aby absolventi:

- na základě poznání své osobnosti a s přihlédnutím ke své zájmové a pracovní orientaci a k životním podmínkám si stanovovali přiměřené a reálné cíle svého osobního rozvoje a své priority;
- odhadovali důsledky svého jednání;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, otevřeně přijímali radu i kritiku;
- ověřovali si získané poznatky, zvažovali názory, postoje a jednání jiných lidí;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví a pečovali o svůj fyzický i duševní rozvoj, byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovali se na měnící se životní podmínky a zodpovědně řešili své sociální a ekonomické záležitosti; byli finančně gramotní;
- pracovali v týmu, podíleli se na realizaci společných pracovních a jiných činností, aktivně spolupracovali s ostatními a přispívali tak k vytváření pozitivních mezilidských vztahů ve svém sociálním okolí;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí,
tzn., aby absolventi:

- dodržovali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti;
- jednali odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí a odsoudili nesnášenlivost, xenofobii a diskriminaci;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život i spoluzodpovědnost za ochranu života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám,
tzn., aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovali si nutnost celoživotního vzdělávání a uměli se přizpůsobit měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech v oboru;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky, vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli;
- využívali poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- využívali digitální technologie při vyhledávání, hodnocení, zpracování a poskytování informací na trhu práce;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence,
tzn., aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky;
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru;
- četli různé formy grafického znázornění;
- prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- rozpoznali základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru;
- při hospodářských výpočtech používali kalkulátor a dostupné digitální nástroje;
- využívali digitální technologie k efektivnímu řešení matematických problémů (např. pro výpočty, matematické simulace a vizualizace);

- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence,
tzn., aby absolventi:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky digitálních technologií;
- ovládali potřebná digitální zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívali je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získávali, posuzovali, spravovali, sdíleli a sdělovali data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volili efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářeli, vylepšovali a propojovali digitální obsah v různých formátech; vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovali prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; poradili ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnávali se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovali, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovali rizika a přínosy;
- předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím moderních digitálních technologií;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních);
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, byli mediálně gramotní.

Odborné kompetence

Manipulovat se zbožím a s obaly v obchodně-provozní jednotce,

tzn., aby absolventi:

- pomáhali při odběru a přejímce zboží, při jeho kontrole včetně ověření záruční doby, doby použitelnosti, minimální trvanlivosti;
- skladovali, ošetřovali a manipulovali se zbožím a s obaly v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy;
- bezpečně pracovali s přístroji, strojovým a jiným zařízením prodejny v souladu s jejich určením;
- upravovali a připravovali vybrané skupiny zboží k prodeji;
- prodávali vybrané skupiny zboží, při prodeji zboží dodržovali zásady obchodní činnosti;
- prováděli základní aranžérské činnosti spojené s vystavováním a prodejem zboží.

Provádět úklidové práce v obchodně-provozní jednotce,

tzn., aby absolventi:

- prováděli úklid obchodně-provozní jednotky za pomoci běžných nástrojů, pomůcek, strojů a zařízení k tomu určených;
- pečovali o technická zařízení určená k úklidovým pracím v obchodně-provozní jednotce;
- nakládali s úklidovými a čisticími prostředky v souladu s předpisy z oblasti ochrany životního prostředí a hygieny;
- likvidovali obaly úklidových a čisticích prostředků v souladu s předpisy z oblasti ochrany životního prostředí a hygieny.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,

tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, zdraví spolupracovníků i zákazníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažili se poskytnout první pomoc.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,

tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje,

tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

- vzdělávání je ukončeno vykonáním závěrečné zkoušky složené z praktické, písemné a ústní části,
- obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy,
- závěrečná zkouška se realizuje podle Jednotného zadání závěrečných zkoušek,
- dokladem o ukončení vzdělávání je výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce,
- stupeň dosaženého vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Název ŠVP:	Prodavačské práce
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

2.2 Celkové pojetí vzdělávání

Vzdělávací strategie školy je založena na propojení teoretické výuky s praxí a s konkrétními praktickými zkušenostmi a dovednostmi žáků. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky. Výuka je členěna podle časové dotace jednotlivých předmětů v blocích teoretického vyučování a odborného výcviku. Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí, manuálních a kognitivních dovedností potřebných k vykonávání povolání pomocný pracovník v obchodě.

Při sestavování a naplňování školního vzdělávacího programu je respektovaná snaha o vybavení absolventa takovými kompetencemi a postoji, které mu umožní dobré uplatnění na trhu práce. Při sestavování obsahu vzdělávání jsou respektovány požadavky sociálních partnerů příslušné odbornosti. Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých prodejnách regionu. Žáci jsou cílevědomě připravováni na týmovou práci i na vytváření dobrých mezilidských vztahů, na další studium či sebevzdělávání.

Při výuce jednotlivých předmětů se uplatňují vazby na související učivo jiných předmětů formou mezipředmětových vztahů, žáci si osvojují učivo ve vzájemných souvislostech prostřednictvím průřezových témat. Odborný výcvik probíhá přednostně ve skupině pod dohledem učitele odborného výcviku. Odborný výcvik je realizován na pracovištích odborného výcviku školy nebo ve smluvních pracovištích právnických a fyzických osob. Na žáky se při odborném výcviku vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

2.3 Metody výuky

Pro realizaci vzdělávacích cílů se ve vyučování preferují metody, které vedou k rozvoji klíčových i odborných kompetencí, k realizaci průřezových témat a kladou důraz na individuální vzdělávací potřeby. Metody výuky pojímá školní vzdělávací program jako koordinovaný systém vyučovacích činností učitele a učebních činností žáků, který je zaměřen na plnění výukových cílů.

Na úseku teoretického vyučování budou při výuce používány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci budou při vyučování používat učební texty a pracovní sešity. Při výuce bude kladen důraz na vyhledávání informací a následnou práci s nimi.

Odborný výcvik bude orientován na opakování učební látky z teoretické výuky, která přísluší probíranému tématu, a následně směřován na zvládnutí potřebných praktických dovedností oboru.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou. Cíleně bude podporována týmová práce tak, aby žák byl v závěru vzdělávání schopen chápat týmové role a byl schopen konkrétní roli v týmu odpovědně a samostatně plnit, a to s vědomím plné zodpovědnosti za výsledky práce své i celé pracovní skupiny.

Ve výuce je nutno propojit nové poznatky z vědeckotechnického rozvoje, s moderními technologiemi a rozvojem digitálních kompetencí žáků. Žáci budou pracovat s online platformami a nástroji. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, besedy, workshopy a návštěvy výstav.

2.4 Organizace výuky

Studium je organizováno tak, aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání. Vzdělávací proces odráží potřeby žáků (nižší počet žáků ve třídě a ve skupinách odborného výcviku, přiměřená obsahová náročnost učiva, vhodné metody výuky).

Vzdělávání je uskutečňováno v denní formě v délce tří let, ukončeno je závěrečnou zkouškou a poskytuje střední vzdělání s výučním listem. Vyučování je realizováno podle učebního plánu, který je koncipován předmětově. Organizace výuky vychází z rozvržení časové dotace příslušného školního roku. Pro výuku se počítá se 32 týdny v každém ročníku. Vzhledem k zaměření oboru je ve vyučování kladen důraz na osvojení praktických dovedností a vytvoření potřebných pracovních návyků žáků, proto je důraz kladen na odborný výcvik. V rámci čtrnáctidenního výukového cyklu se v prvním a druhém ročníku střídají tři dny teoretické výuky a sedm dní odborného výcviku, ve třetím ročníku probíhá teoretická výuka dva vyučovací dny, odborný výcvik pak osm vyučovacích dnů. Maximální počet žáků ve skupině pro výuku odborného výcviku je osm.

Pro zajištění výuky je zpracován stálý rozvrh hodin, případné změny budou průběžně včas elektronicky i písemně zveřejňovány. Počet hodin teoretické výuky je 6 nebo 7 vyučovacích hodin denně, v odborném výcviku v prvním ročníku 6 hodin, ve druhém a třetím ročníku pak 7 hodin denně. Každý vyučující je povinen před zahájením výuky na začátku školního roku seznámit žáky s programem výuky předmětu, a to včetně řazení, názvů a rámcového obsahu jednotlivých tematických celků.

Odborný výcvik je realizován na pracovištích odborného výcviku oboru vzdělání Prodavačské práce Střední školy technické, gastronomické a automobilní a na smluvních pracovištích školy u právnických a fyzických osob. Smluvní zajištění odborného výcviku probíhá v souladu s ustanovením § 65 školského zákona. Výuka u smluvních partnerů je vedena učitelem odborného výcviku a instruktory z řad zkušených pracovníků těchto firem. Tematicky je odborný výcvik zabezpečován učitelem odborného výcviku, kontrolován pak vedoucím učitelem odborného výcviku.

Výuka je doplněna dalšími vzdělávacími a mimovyučovacími aktivitami. Součástí teoretické i praktické přípravy jsou zejména exkurze. Žáci navštíví v každém ročníku různé typy prodejných jednotek, ale i různé výroby (rozvoj odborných kompetencí). Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity jsou vždy specifikovány v plánu činnosti na příslušný školní rok. Pro každou aktivitu je předem zpracováno organizační zajištění a schvaluje jej ředitel školy, případně pověřený zástupce ředitele.

V závěrečném ročníku se žáci zúčastní exkurze na Úřadu práce v Chomutově spojenou s následnou besedou s pracovníkem úřadu na téma možností profesního uplatnění v regionu.

V rámci estetického vzdělávání se minimálně jedenkrát ročně uskuteční návštěva školního divadelního představení (Městské divadlo Most) nebo filmového představení (kino Chomutov, Jirkov). K rozvíjení kulturního povědomí žáků se využívá nabídky Střediska kulturních a knihovnických služeb v Chomutově. Pro žáky je zorganizována exkurze do okresní knihovny, účastní se výstav pořádaných v Muzeu v Chomutově.

V rámci výukového bloku Výchova ke zdraví a v rámci podpory zdravého životního stylu se pro žáky konají v období Vánoc a Velikonoc školní sportovní turnaje (sálová kopaná, volejbal, stolní tenis). V závěru školního roku je organizován školní sportovní den, kterým podpoříme chování v duchu fair play. Žáci sportují nejen v tradičních, ale i netradičních sportovních disciplínách.

2.5 Realizace odborného výcviku

Výuka v odborném výcviku je těžištěm pro praktické osvojení dovedností a aplikaci všeobecných a odborných vědomostí. Odborný výcvik tak plní v rámci výuky oboru vzdělání Prodavačské práce funkci integrujícího předmětu, v němž se realizují praktické činnosti nutné k získání správných profesionálních návyků. Uplatňují se zde vědomosti získané teoretickou přípravou a dovednosti získané praktickou činností, utvářejí se potřebné návyky a získávají první profesní zkušenosti.

Učivo je zaměřeno na účelnou organizaci práce, žáci vykonávají činnosti spojené s odběrem, přejímkou, kontrolou a tříděním zboží, orientují se v zásadách pro správné skladování zboží, správně manipulují se zbožím, spolupracují při hodnocení, balení a expedici zboží, udržují prodejní jednotku čistou

a spolupracují při vytváření estetického prostředí interiéru prodejny, provádějí základní obsluhu zákazníka při prodeji vybraného sortimentu zboží. U žáků se formuje odpovědnost za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce.

Absolvent dbá na správné skladování zboží a potravin, hospodárné využívání strojů, zařízení a energií, umí si zorganizovat práci na svém přiděleném pracovišti a spolupracovat s pracovním kolektivem. Dodržuje hygienická pravidla při skladování, expedici a přepravě zboží k prodeji. Zná obsluhu a základní hygienickou údržbu strojního zařízení používaného v prodejnách. Při všech vykonávaných činnostech dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienické a ekologické normy.

Koná-li se odborný výcvik na smluvních pracovištích odborného výcviku Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov, je s tímto pracovištěm uzavřena Smlouva o spolupráci při zabezpečení odborného výcviku, přílohami smlouvy jsou Specifikace ke smlouvě se jmenným seznamem žáků, s přehledem ochranných osobních pracovních pomůcek, kterými jsou žáci vybaveni, a Pravidla o odměňování žáků za produktivní činnost. Nedílnou součástí odborného výcviku jsou i odborné exkurze a předváděcí výstavy.

Na žáky se při odborném výcviku vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

2.6 Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Výuka dle školního vzdělávacího programu je v celém svém rozsahu orientována na formování a rozvoj klíčových kompetencí, které jsou široce přenositelné a umožňují žákům pružně reagovat na vývoj a zavádění nových technologií, rozšiřují možnosti uplatnění žáků na současném trhu práce. Kompetence byly stanoveny na základě podrobné analýzy a zkušeností z uplatnění našich absolventů v praxi.

Zpracovatelský tým zvolil společnou strategii na postupech, metodách a formách práce i dalších aktivitách, které povedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků na úrovni celé školy. Výsledky byly zpracovány do koncepcí učebních osnov jednotlivých předmětů. Nezbytnou podmínkou pro rozvíjení klíčových kompetencí ve škole je zejména aplikace vhodných metod a forem práce.

Vyučovací předmět	Oblasti cílů klíčových dovedností							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Český jazyk a literatura	X	X	X	X	X	X		X
Základy společenských věd	X	X	X	X	X	X		X
Matematika	X	X	X	X	X	X	X	X
Tělesná výchova	X	X	X	X	X	X	X	X
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	X	X	X	X
Obchodní provoz	X	X	X	X	X	X	X	X
Zbožiznalství	X	X	X	X	X	X	X	X
Administrativa prodejny	X	X	X	X	X	X	X	X
Odborný výcvik	X	X	X	X	X	X	X	X

Legenda

- I Kompetence k učení
- II Kompetence k řešení problémů
- III Komunikativní kompetence
- IV Personální a sociální kompetence
- V Občanské kompetence a kulturní povědomí
- VI Kompetence k pracovnímu uplatnění
- VII Matematické kompetence
- VIII Digitální kompetence

2.7 Začleňování průřezových témat

Do školního vzdělávacího programu byla, v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro daný obor vzdělání, zahrnuta čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Témata prostupují celým vzděláváním, promítají se v řadě činností ve výuce, a to včetně odborného výcviku. Jejich náplň se odráží v besedách a exkurzích. Při jejich začleňování se sledovala zejména aplikace všech stanovených průřezových témat do učebních osnov jednotlivých předmětů, vyučujícím byla předána kompetence stanovit dostatečný rozsah aplikace jednotlivých témat. Průřezové téma je do jednotlivých vyučovacích předmětů zařazeno na čtyřech úrovních, a to jednak jako nosné téma celého předmětu, dále pak jako součást samostatného tematického celku, ve formě aplikačních příkladů či ve formě aplikačních postupů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu základy společenských věd v kooperaci s českým jazykem a literaturou, IKT, tělesnou výchovou a odbornými předměty.

Realizace tématu se dále projevuje vytvářením demokratického prostředí ve škole, budováním vzájemného respektu, spoluprací i dialogem všech zúčastněných subjektů.

Žáci jsou během výuky a doby strávené ve škole zapojeni do aktivit, které vedou k poznání fungování demokracie v praxi, seznamují se s životem ve svém širším sociálním okolí a s činností samosprávných orgánů na všech úrovních samosprávných celků. Jako součást výchovy k demokratickému občanství je vyžadováno cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům (a obráceně).

Člověk a životní prostředí

Základním tématem je udržitelný rozvoj, který patří mezi priority EU včetně naší republiky. Environmentální vzdělávání poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí.

V souvislosti s odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za zdraví své i svých spoluobčanů.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického vyučování a odborného výcviku i mimoškolními aktivitami. V odborném výcviku je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce.

Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v odborných vyučovacích předmětech včetně odborného výcviku v kooperaci s českým jazykem a literaturou, základy společenských věd, předmětem informační a komunikační technologie a tělesnou výchovou.

Ekologická hlediska se zaměřením na úspory a hospodárnost provozu všech užívaných zařízení, strojů a techniky jsou důsledně uplatňována v běžném provozu školy. Jsou uplatňovány zásady stanovené pro třídění a sběr separovaného odpadu.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce vybavuje žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Učí se přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáky k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáky formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáky k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- seznámit žáky s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáky vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáky efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáky se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do následujících čtyř tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh
 - sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
 - písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
 - vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
 - aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.
2. Svět vzdělávání
 - význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;

- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka pro rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Příslušné kompetence by žák měl nabývat především sebereflexí a vlastním objevováním při řešení konkrétních pracovních problémů, při práci s konkrétními kariérovými informacemi a při simulování konkrétních interpersonálních situací. Vhodné jsou exkurze v zaměstnavatelských organizacích typických pro příslušnou oblast uplatnění absolventů, při kterých se věnuje pozornost nejen odborné činnosti podniků, ale i personálnímu klimatu, organizační struktuře, pracovní náplni pracovníků, kariérovým postupům apod.

Žáci třetího ročníku se účastní besedy na Úřadu práce v Chomutově a burzy se zaměstnavateli v regionu. Významnou roli zde má i odborný výcvik žáků v reálných pracovních podmínkách na smluvních pracovištích školy.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá zejména v předmětu základy společenských věd v kooperaci s českým jazykem a literaturou, IKT a odbornými předměty včetně odborného výcviku. K realizaci průřezového tématu budou při výuce využívány různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, odborníků z praxe apod.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie, prostředky a nástroje pronikají do všech činností člověka a společenského dění. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Digitální dovednosti mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s digitálními prostředky a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu informační a komunikační technologie v kooperaci s předměty základy společenských věd, český jazyk a literatura i odbornými předměty.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;

- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých¹ a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; poradili druhým s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali vhodné strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

¹ Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předměty	Český jazyk a literatura	Základy společenských věd	Matematika	Tělesná výchova	Informační a komunikační technologie	Obchodní provoz	Zbožiznalství	Administrativa prodejn	Odborný výcvik
Český jazyk a literatura		X	X		X	X	X	X	X
Základy společenských věd	X		X	X	X	X	X	X	X
Matematika	X	X		X	X	X	X	X	X
Tělesná výchova	X	X	X		X	X	X	X	X
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X		X	X	X	X
Obchodní provoz	X	X	X		X		X	X	X
Zbožiznalství	X	X	X		X	X		X	X
Administrativa prodejn	X	X	X		X	X			X
Odborný výcvik	X	X	X	X	X	X	X	X	

2.8 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity – přehled

Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity zahrnují zejména odborné exkurze, besedy a kulturní akce, které vhodně doplňují učivo a podporují záměry školy ve školním vzdělávacím programu.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Sportovní akce	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz
	Školní sportovní turnaje – každoročně (Vánoce, Velikonoce)		
Kulturní akce	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení

2.9 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a zásady klasifikace stanovené ve školním řádu. V klasifikaci jsou sjednoceny požadavky teoretického i praktického vyučování.

Se zásadami hodnocení seznámí žáky vyučující na začátku školního roku v anotaci předmětu. Součástí seznámení je:

- anotace cílů vyučovacího předmětu a stanovení pravidel hodnocení výsledků vzdělávání,
- požadavky kladené na žáky v průběhu období,
- podmínky klasifikace,
- seznam literatury, učebních textů a pracovních sešitů,
- obsah a termíny odevzdání prací nebo projektů, které jsou součástí klasifikace nebo jsou stanoveny jako podmínka klasifikace v příslušném pololetí.

Hodnocení stupně zvládnutí kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jde o komplexní posouzení a hodnocení toho, jak žák zvládl jednotlivé kompetence, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

Hodnocení se provádí známkováním a vychází z ověřování znalostí žáka formou písemnou, ústní, testy s uzavřenými nebo otevřenými otázkami, praktickou činností s cílem prověřit míru zvládnutí kompetencí žáka v předmětu. Součástí hodnocení žáka je také hodnocení jeho aktivity v hodině, spolupráce s ostatními žáky a učitelem, grafická úprava prací a sešitů, vzhled výrobků, přístup k pracovním povinnostem apod.

Prospěch žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Každá známka má příslušným vyučujícím předem udanou svou váhu vyjádřenou v bodové škále 1 až 10 v závislosti na rozsahu a způsobu ověřování znalostí. Váhu příslušné známky oznámí vyučující žákům vhodným způsobem, např. v anotaci předmětu, při oznámení termínu zkoušení, při praktickém přezkoušení znalostí apod. Ze všech obdržovaných známek, s přihlédnutím k jejich vahám, bude žákovi vypočítán za příslušné klasifikační období (čtvrtletí, pololetí, konec školního roku) průměr.

Vyučující upraví známku v rozsahu jednoho stupně (např. při vypočítaném průměru 2,3 může žák dostat známku 2 nebo 3) s přihlédnutím k jeho aktivitě, plnění úkolů, účasti na soutěžích apod.

Hodnocení žáků na smluvních pracovištích školy provádí učitel odborného výcviku ve spolupráci s příslušným instruktorem. Hodnocení je individuální a provádí se známkou.

Společné zásady při hodnocení

- hlavní funkce hodnocení je informační a diagnostická,
- hodnocení musí dát perspektivu všem žákům - zvláště slabým žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a musí respektovat individuální rozvoj žáka,
- hodnocení žáků v prvním ročníku musí brát v úvahu rozdílnou úroveň znalostí z posledního ročníku základního vzdělávání a problematiku přechodu žáka na střední školu,
- hodnocení musí mít hodnotu motivační a ne demotivační, vychází z výsledků ověření znalostí žáka výše uvedenými formami ověřování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno známkou. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení Výpis z vysvědčení.

2.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných vychází ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon), v platném znění, a z vyhlášky MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle § 16 školského zákona považovány ty osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. V praxi naší školy jde především o žáky s vývojovými poruchami učení, jako jsou dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyspraxie, dyskalkulie, o žáky s lehkým mentálním postižením, o žáky s poruchami chování (hyperaktivita), s poruchami pozornosti, zdravotními obtížemi (neurózy, sociální fobie) či o žáky ohrožené projevem rizikového chování.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola umožňuje individualizaci výuky dle plánu pedagogické podpory (1. stupeň podpůrných opatření), či vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (od 2. stupně podpůrných opatření). Těmto žákům a jejich zákonným zástupcům se věnuje pozornost, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání s možnostmi a podmínkami školy.

Dále mohou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole využívat těchto podpůrných opatření:

- a) poradenskou pomoc poskytovanou školou (výchovní poradci, metodici prevence);
- b) úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání;
- c) v případě potřeby prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky;
- d) použití kompenzačních pomůcek, případně speciálních učebních pomůcek;
- e) využití asistenta pedagoga;
- f) poskytování vzdělávání v prostorách stavebně a technicky upravených (středisko Jirkov);
- g) úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání;
- h) úpravu očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených příslušným RVP;
- i) uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování předmětu, který není rozhodující pro odborné zaměření absolventa;
- j) úpravu podmínek ukončování vzdělávání maturitní a závěrečnou zkouškou.

Evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedou výchovní poradci jednotlivých středisek školy. Výchovní poradci úzce spolupracují s třídními učiteli žáků na vypracovávání plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů dle specifických potřeb žáka, zprostředkovávají spolupráci školy s příslušnými pedagogicko-psychologickými poradnami, případně speciálně pedagogickými centry, připravují podklady pro pedagogické rady a informují ostatní pedagogické pracovníky o speciálních vzdělávacích potřebách žáků, konzultují s vyučujícími postup při řešení výukových či výchovných potíží, volbu vhodných metod a forem práce s konkrétními žáky i jejich hodnocení.

Vychází se vždy z celkové analýzy případu žáka, z odborné diagnostiky a doporučení a z co nej přesnější provedené pedagogické diagnostiky. Rozhodující roli má učitel, který zajišťuje rovné podmínky pro všechny žáky. Je kladen důraz na individualitu žáka, forma a obsah vzdělávání jsou upravovány podle konkrétních potřeb žáka. Respektuje se individuální tempo žáka, postupuje se spíše po malých krocích, s žákem se pracuje na základě multisenzoriálního přístupu, za atmosféry klidu, důraz je kladen na zautomatizování dovedností, dodržování obsahové struktury, dodávání sebedůvěry.

Je využíváno metody prodlouženého výkladu a možnosti doučování. Žákům je samozřejmě umožněno používání kompenzačních pomůcek dle jejich potřeb a v návaznosti na předchozí stupeň vzdělávání, například používání notebooku, korektur textu, barevného čtení, grafických programů apod., a to vždy tak, jak navrhuje psycholog či speciální pedagog v doporučení školského poradenského zařízení.

Při hodnocení těchto žáků je využívána možnost úlev a tolerance, mezi něž se řadí preference ústního zkoušení před písemným, v písemném projevu spíše užití testů, zkrácení písemného zkoušení, tolerance při grafických projevech. Speciální vzdělávací potřeby jsou zohledňovány jak v rámci přijímacího řízení, tak v průběžném hodnocení žáka a u závěrečné zkoušky.

Podpora nadaných žáků (dle § 17 školského zákona) je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam i pro společnost. Z tohoto pohledu je ve škole realizován následující postup:

- učitelé se snaží podchytil nadané žáky už při nástupu středního vzdělávání;
- při výběru jsou využívány informace získané ze ZŠ (dosavadní způsob práce se žákem, rodinné prostředí);
- následně jsou stanovena pravidla a zásady individuální a zejména soustavné práce s takovými žáky;
- sledují se vlastnosti žáků:
 - o žák svými vědomostmi, dovednostmi nebo zájmem o obor převyšuje ostatní,
 - o žák ve všech, nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání projevuje vysokou motivaci, je cílevědomý a kreativní;
- významná je spolupráce všech učitelů, kteří nadaného žáka vyučují, za koordinace výchovného poradce a třídního učitele, kteří úzce spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou;
- ve výuce těchto žáků se vhodně využívají náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi aj.;
- žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové);
- škola umožňuje těmto žákům:
 - o rozšířenou výuku některých předmětů,
 - o vytváření skupin těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky,
 - o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
 - o účast v odborných a dovednostních soutěžích a přehlídkách,
 - o provádění odborného výcviku u firem i ve větším rozsahu než u žáků ostatních.

Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

3 Učební plán

3.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Název ŠVP:	Prodavačské práce
Datum platnosti:	od 1. 9. 2025

3.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem	Celkem za studium
Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura	1,5	1,5	-	3	96
Základy společenských věd	1	1	1	3	96
Matematika	1,5	1,5	-	3	96
Tělesná výchova	1	1	1	3	96
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3	96
Obchodní provoz	1	1	1	3	96
Zbožiznalství	1,5	1	1	3,5	112
Administrativa prodejny	0,5	0,5	-	1	32
Odborný výcvik	21	24,5	28	73,5	2352
Počet vyučovacích hodin týdně	30	33	33	96	
Celkem					3072
Řízení MV – nepovinný předmět	*	*	*		-

3.3 Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	I. ročník	II. ročník	III. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32
Závěrečná zkouška	-	-	2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací a jiné akce, sportovní kurzy, exkurze, stáže, kulturní akce)	8	8	6
Celkem týdnů	40	40	40

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Výuka teoretických předmětů a odborného výcviku probíhá ve čtrnáctidenním cyklu. V rámci čtrnáctidenního výukového cyklu se v prvním a druhém ročníku střídají tři dny teoretické výuky a sedm dní odborného výcviku, ve třetím ročníku probíhá teoretická výuka dva vyučovací dny, odborný výcvik pak osm vyučovacích dnů.
- 2) Při výuce předmětu informační a komunikační technologie má každý žák svoji pracovní stanici.
- 3) Pro zvýšení možností uplatnění na trhu práce si může žák zvolit nepovinný předmět řízení motorových vozidel k získání řidičského průkazu skupiny B.
- 4) Odborný výcvik probíhá na vlastních pracovištích školy a na smluvních pracovištích s podepsanou smlouvou o zajišťování odborného výcviku.

4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace			
Kód a název RVP	66-51-E/01 Prodavačské práce			
Název ŠVP	Prodavačské práce			
RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání: - český jazyk	2	Český jazyk a literatura	2	-
Občanský vzdělávací základ	3	Základy společenských věd	3	-
Matematické vzdělávání	3	Matematika	3	-
Estetické vzdělávání	1	Český jazyk a literatura	1	-
Vzdělávání pro zdraví	3	Tělesná výchova	3	-
Informatické vzdělávání	3	Informační a komunikační technologie	3	-
Obchodně provozní činnosti	56	Obchodní provoz	3	25
		Zbožiznalství	3,5	
		Administrativa prodejn	1	
		Odborný výcvik	73,5	
Disponibilní hodiny	25			
Celkem	96			25
Celkem za studium			3072	

5 Učební osnovy ŠVP

5.1 Český jazyk a literatura

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Český jazyk a literatura
Celkový počet hodin:	96 hodin
Rozvržení do ročníků:	I. r 48 hod II. r 48 hod
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Základem jakékoli komunikace je použití jazyka, a proto míra jeho ovládnutí se stává současně i pilířem všeobecné sociální gramotnosti. Důraz je tedy kladen na využití jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, na chování a vystupování. Žáci by měli chápat význam svého osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění, získávat a hodnotit informace z různých zdrojů, včetně digitálních, předávat je vhodným způsobem a s ohledem na jejich uživatele.

Žáci by si měli nejen upevnit znalost gramatické normy spisovného jazyka, ale současně si i obohacovat svou slovní zásobu, osvojovat si literární terminologii, rozlišovat literární druhy a žánry. Literární hodiny se zaměřují na motivaci ke čtenářství, práci s textem, jeho interpretaci. Své názory by měli žáci formulovat přesně a srozumitelně, stejně tak i vyjádřit své prožitky z literárních děl. Národní literaturu by měli chápat v evropském kontextu, seznámit se s procesem jejího vzniku, začleňováním a významem.

Učivo předmětu český jazyk a literatura je rozvrženo do tří okruhů: gramatika, sloh a komunikace a estetické vzdělávání. Oblast gramatiky navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základního vzdělávání školy, upevňuje je a vede žáky k pochopení rozdílu mezi spisovnou jazykovou normou a nespisovným vyjadřováním. Oblast slohu a komunikace vede žáky k pochopení smyslu jazykové kultury a kultury osobního projevu. Nastihuje shody a rozdíly mezi projevem psaným a mluveným, ukazuje využití různých prostředků komunikace, zdokonaluje správné a věcné vyjadřování v běžných situacích.

Estetické vzdělávání navazuje na učivo základní školy nejen v umělecké oblasti, ale i v oblasti historického povědomí, žáci by měli být schopni pocítit kontinuitu společenského a uměleckého vývoje. Těžiště estetického vzdělávání bude spočívat v práci s literárními texty, žáci se seznámí s významnými díly světové a české literatury a s jejich odkazem pro současného člověka, budou rozvíjeny jejich čtenářské, receptivní a interpretační dovednosti.

V prvním ročníku je hlavní pozornost věnována pravopisu a lexikologii, v oblasti slohové si žáci procvičují zejména dovednost sestavení jednoduchého vypravování včetně správného záznamu přímé řeči. Literární učivo je směřováno do období starší české literatury, žáci se seznamují s významnými díly této etapy s cílem pochopit jejich aktuální odkaz a posoudit jej v soudobém kontextu.

Mluvnické učivo druhého ročníku je zaměřeno na tvarosloví, znalosti o slovních druzích ze základní školy jsou prohlubovány a upevňovány. Žák pracuje se základními normativními příručkami, užívá je k vyhledání obecných pravidel i pravopisných výjimek, dokáže u jednotlivých slov určit jejich mluvnické kategorie a funkci ve větě. Rozvíjí se učivo o větě jednoduché, souvětí, správné interpunkci a logické stavbě souvětí složitějšího. Oblast slohu je zaměřena na sestavení osobního i úředního dopisu, žádosti, reklamace a jednoduchého popisu, dále se věnuje rozvíjení znalostí, které podmiňují celoživotní vzdělávání, totiž odbornému stylu a jeho útvarům.

Literární učivo zahrnuje vývoj literatury od začátku 19. století po současnost, odráží vznik realismu a kritického realismu, vznik nových uměleckých směrů na přelomu 19. a 20. století, charakteristiku české literatury v meziválečném období, její úlohu v době okupace a poválečném vývoji, rovněž seznamuje s významnými světovými autory a jejich díly. Žáci pracují s uměleckými texty a seznamují se v obecné rovině se současnou kulturou a různými druhy umění.

Výuka mateřského jazyka je součástí formování mladého člověka jako osobnosti hrdé na svůj původ, zemi, národ. Poznávání kulturních tradic, naší historie i českého jazyka se stává jednou ze základních společenských potřeb žáka.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- využívali základních normativních příruček k vyhledání obecných pravidel i pravopisných výjimek;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- začlenili nabídku kulturního vyžití do svých volnočasových aktivit (návštěva divadelních představení, návštěva výstav apod.);
- četli hodnotnou literaturu, byli čtenářsky gramotní;
- získali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele, byli mediálně gramotní;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět český jazyk a literatura je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce rozvíjejí či prohlubují zejména:

- jazykové dovednosti a vědomosti, mluvené i psané vyjadřování, žák se učí vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, to vše přiměřeně svým schopnostem,
- lepší orientaci v textech a získávání informací,
- mediální gramotnost a celkovou funkční gramotnost,
- uplatňování kritického myšlení,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat.

Estetické vzdělávání rozvíjí či prohlubuje:

- vědomosti z oblasti všech druhů umění,
- lepší orientaci v textech a získávání informací,
- čtenářskou gramotnost a celkovou funkční gramotnost,
- uplatňování kritického myšlení,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat,
- kreativitu a estetické cítění,
- schopnost získávat informace o aktuálním kulturním dění.

Žák:

- je schopen vyjadřovat se v psané i mluvené formě, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- vystupuje v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování,
- je schopen odhadnout výsledky svého jednání, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímá hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, dále se vzdělává,
- je schopen pracovat samostatně i v týmu, vytváří pozitivní mezilidské vztahy, předchází osobním konfliktům,
- rozumí zadávání úkolů, získává informace potřebné k řešení problémů, navrhuje způsoby řešení,
- pracuje s digitálními technologiemi, aplikacemi a nástroji, využívá je v běžném osobním i pracovním životě,
- aplikuje základní matematické postupy při řešení praktických úkolů (grafy, reálné odhady výsledků),
- získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru s reálnou představou o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru,

- získává dovednosti, které bude moci uplatnit při hledání zaměstnání a na trhu práce,
- osvojuje si techniku učení pro celoživotní vzdělávání.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (práce s texty, dokumentární filmy zaměřené na evropský a světový kontext, přehled o vývoji kultury české, evropské, jejíž jsme součástí, i světové) a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, globální problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou na trhu práce. Oblast Člověk a digitální svět vede žáky k reflektování digitalizace společnosti a jejího dopadu na jazyk, komunikaci i literaturu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou aktivně podílet. Jsou vedeni k tomu, aby porozuměli demokratickým principům a humanistickým myšlenkám, které se odrážejí v dílech českých a světových autorů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům, zejména pak k předmětu základy společenských věd, v oblasti práce s odborným textem pak k odborným vyučovacím předmětům.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí digitálních zařízení, aplikací a služeb včetně nástrojů umělé inteligence.

Žáci budou při vyučování používat učebnice, normativní jazykové příručky, učební texty a pracovní sešity. Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni prostřednictvím ústního i písemného projevu a to jak v průběhu, tak i v závěru každého tematického celku. Zároveň je hodnocena jejich aktivita v hodinách i zájem o danou problematiku prostřednictvím referátu, projektu a aktuality. Žáci jsou také vedeni k objektivnímu sebehodnocení i hodnocení znalostí a schopností svých spolužáků.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- navazuje na znalosti získané v základním vzdělávání - chápe nutnost sebevzdělávání - orientuje se v kulturní nabídce regionu, využívá nabídky kulturních institucí, zjistí z dostupných zdrojů potřebné informace, vybírá si je a třídí - využívá v praktickém životě nabídky knihoven, orientuje se v nabídce jejich služeb a možností - vyhledává v online katalogu knihovny - porovnává přednosti a nevýhody tisku, televizního zpravodajství a internetu - ověřuje si pravdivost informací - najde potřebné informace na internetu - klasifikuje literární druhy, žánry, vysvětlí a pozná základní charakteristické rozdíly mezi nimi	Kultura - kulturní instituce ČR a regionu - knihovny, jejich služby - noviny, časopisy, internet - e-knihy a formáty EPUB, PDF, MOBI - fake news, dezinformace, konspirační teorie, challenges - základy teorie literatury, podstata a funkce literatury - literární druhy a žánry - role audiovizuálních médií – filmové, herní a muzikálové adaptace děl

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- porovnává originální podobu díla s jeho adaptací	
- chápe obecné podmínky rozvoje v jednotlivých světových regionech, jejich vliv na vývoj literatury - prohloubí si své znalosti o nejstarších světových kulturách, chápe jejich společné znaky a rozdíly - uvědomuje si aktuální odkaz těchto děl, jejich vliv na umění, chápe je jako důležitý pramen poznání historie - vytváří si vlastní prožitky, formuluje je, vysvětlí a obhájí	Vznik umění a literatury - vznik umění - vznik literatury, nejstarší světové literární památky, řecká a římská mytologie - Bible a biblické příběhy
- utřídí si základní poznatky o období české středověké kultury - pochopí vliv společenských událostí na vývoj naší literatury a současně i její funkci v dějinných událostech - je schopen vystihnout základní charakteristické znaky různých literárních textů, jejich funkci a význam - vyjmenuje nejvýznamnější díla naší literatury, charakterizuje je - vysvětlí význam osobnosti Jana Husa	Světová a česká středověká literatura - nejstarší památky našeho písemnictví – období Velké Moravy a přemyslovských Čech - literární památky doby raného a vrcholného středověku – legendy, duchovní písně, kroniky - literatura období předhusitského a husitsví - Jan Hus - Petr Chelčický
- chápe odkaz antiky na nový způsob myšlení a uměleckého projevu v tomto období - je schopen charakterizovat nový umělecký styl a myšlenkový směr - uvede významné světové i české představitele renesančního umění	Světová a česká renesance a humanismus
- chápe problematiku pobělohorského vývoje a jeho vliv na domácí literaturu - prohlubuje si povědomí o významu osobnosti J. A. Komenského, odkazu jeho díla - charakterizuje základní znaky pobělohorské literatury, její specifika, - vysvětlí základní termíny související s tímto obdobím, zná základní díla - objasní význam ústní lidové slovesnosti pro další vývoj jazyka	Pobělohorská literatura - Jan Amos Komenský
- charakterizuje dobu, základní znaky a funkci literatury v tomto období - seznamuje se s termíny, které se k nim vztahují - uvědomuje si význam práce národních buditelů pro další vývoj společnosti a českého jazyka - chápe historický a společenský význam divadla jako nositele kulturních tradic - vnímá přínos díla K. H. Máchy - prohlubuje si znalosti o významných osobnostech naší kultury (Jungmann, Erben, Němcová, Máchy) - vyjádří své prožitky z daných děl a jejich současných adaptací	Národní obrození - významní jazykovědci a historici - úloha divadla v době národního obrození - romantismus v umění - znaky literatury období romantismu - představitelé světového romantismu - představitelé českého romantismu
- utvrzuje si schopnost používat základní jazykovědné příručky - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - vysvětlí a aplikuje klíčová gramatická pravidla - prohlubuje si své gramatické dovednosti	Hlavní principy českého pravopisu - y/i po obojetných souhláskách - u/ů/ú - pravopis skupin bě, vě, pě /bje, vje - pravopis mě/mně - pravopis předpon s-, z-, vz-

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vyhledává v počítačovém textu zdánlivé chyby a neoznačené chyby - rozvíjí svou slovní zásobu, zdokonaluje své vyjadřovací schopnosti, používá kultivované vyjadřování - utvrzuje své znalosti mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, rozliší na ukázkách spisovný jazyk, obecnou češtinu, dialekty - ve vlastním projevu volí adekvátní výrazové prostředky, používá odbornou terminologii - orientuje se ve znacích digitální komunikace - uvědomuje si vliv internetové komunikace na jazykovou kulturu - rozumí hojně užívaným anglickým výrazům z oblasti digitální komunikace a používá je - orientuje se v soustavě indoevropských jazyků - hledá skutečný význam automaticky přeloženého textu	- pravopis předložek s(e), z(e) - Pravidla českého pravopisu a práce s nimi - úskalí a výhody automatické kontroly pravopisu Původ češtiny a její postavení v systému jazyků - jazyková kultura - komunikace na sociálních sítích, v e-mailech, chatech a sms - internetové překladače a slovníky Slovní zásoba, slovo a jeho význam, slohové rozvrstvení slovní zásoby - slova jednoznačná - slova mnohoznačná - synonyma - antonyma - homonyma - emotikony, memy, zkratky, internetový slang
- v běžné komunikaci se vhodně prezentuje - zdokonaluje svou kulturu osobního projevu, - chápe rozdíly mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, vnímá jeho vhodnost a nevhodnost - vyjádří své myšlenky, zážitky, postoje v základních útvarech prostě sdělovacího stylu - vysvětlí funkci jednotlivých slohotvorných činitelů - rozliší na typických příkladech základní slohové útvary prostě sdělovacího stylu - úměrně své jazykové vyspělosti samostatně tyto útvary používá - sestaví osnovu jednoduchého vypravování, správně gramaticky zachytí přímou řeč v písemném projevu - dodržuje logickou stavbu vypravování, vyjadřuje se spisovně - vnímá variabilitu ústního projevu, význam neverbálního vyjadřování, schopnost písemného projevu zachytit tyto odlišnosti	Sloh - slohotvorní činitelé, funkční styly - funkční styl prostě sdělovací, vyjadřování v běžné komunikaci - základní útvary prostě sdělovacího stylu - vypravování, přímá řeč - projevy uskutečněné online a offline

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- navazuje na své vědomosti a dovednosti ze základního vzdělávání a 1. ročníku - užívá základní literární terminologii - čte s porozuměním a interpretuje své dojmy a pocity z konkrétních literárních děl, porovnává jejich filmové a televizní zpracování - snaží se o interpretaci básnických děl, chápe rozdíly v jejich prezentaci - s porozuměním vnímá básnický text, diagnostikuje rozdíly ve vyjadřování	Realismus a kritický realismus ve světové a české literatuře - opakování z 1. ročníku - realismus a kritický realismus ve světové a české literatuře - Karel Havlíček Borovský - Božena Němcová - Jan Neruda - česká poezie 2. pol. 19. století - česká literatura konce 19. století

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- rozpozná a charakterizuje znaky realismu v literárních dílech i v dalších oblastech umění - jmenuje hlavní světové i české představitele, chápe rozdíl mezi realismem a kritickým realismem - vnímá sociální problematiku konce 19. století, zachytí a popíše rozdíly současného stavu - uvědomuje si sociální podmínky doby, v textu uměleckého díla vyhledá doklady tehdejšího života, vhodně je interpretuje - vysvětlí podstatu kritického realismu ve světové i české literatuře, jmenuje hlavní představitele a jejich díla - vnímá odlišnosti ve slovní i stylistické oblasti, výběr témat a jejich zpracování	
- vnímá sociální a národnostní problematiku, její odraz v dílech autorů přelomu století - zachytí vznik nových uměleckých směrů i v ostatních oblastech umění, snahu umělců o svobodné vyjádření, antimilitarismus - charakterizuje základní rysy nových uměleckých směrů (symbolismus, impresionismus) nejen v literárních dílech - vnímá znaky secese v architektuře a užitém umění - interpretuje sociální a národnostní problémy, najde v textu důkazy	Česká a světová literatura na přelomu 19. a 20. století - Česká moderna - vznik nových uměleckých směrů
- chápe vliv 1. a 2. světové války na kulturní dění u nás i ve světě - vytváří si vlastní prožitky, porovnává zpracování literární a filmové, popř. dokumentární - zaznamená prudký rozvoj umění v meziválečném období, uvede významné představitele meziválečné kultury - chápe umění a literaturu jako odraz velkých sociálních a politických změn - vnímá reakci literatury a dramatu na aktuální dění, vnímá vznik multikulturního prostředí - je schopen porovnat historickou faktografii s uměleckým textem a pochopit principy uměleckého zpracování - chápe pojem holocaust - zná významné autory světové válečné literatury - vyjmenuje základní umělecké tendence v literatuře meziválečného období, zachytí jejich charakteristické znaky, uvede hlavní představitele	Odraz první a druhé světové války v literatuře naší i světové - Jaroslav Hašek - meziválečná literatura - 2. světová válka v literatuře
- chápe umění a literaturu jako odraz velkých sociálních a politických změn - v rámci svých schopností interpretuje literární texty s využitím odborné terminologie - rozšíří si literárně vědnou terminologii (např. sci-fi, fantasy) - chápe literární díla jako inspiraci pro další druhy umění, zejména filmové	Současná literatura česká a světová - přehled - rozmanitost žánrů - významní představitelé a díla, interpretace ukázek (motivace žáků ke čtenářství)
- aplikuje poznatky z tvarosloví získané v základním vzdělávání, zdokonaluje se v nich, prohlubuje je - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými slovními druhy, pozná je v textu - charakterizuje podstatná jména, rozlišuje jejich druhy podle různých kritérií dělení	Slovní druhy a jejich klasifikace - slovní druhy - skloňování a časování - mluvnické kategorie - shoda podmětu a přísudku

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- u přídavných jmen vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy, určuje jejich mluvnické kategorie a přiřadí je ke správným vzorům, rozlišuje tři stupně přídavných jmen - zná funkci zájmen ve větě, jejich druhy, prohlubuje si jejich správné gramatické tvary a slohové použití - rozliší druhy číslovek a správné tvary v mluveném i psaném projevu - vysvětlí význam sloves, charakterizuje je s ohledem na jejich slohové využití - určuje základní mluvnické kategorie, objasní na příkladech vztah mezi koncovkou příčestí minulého a podmětem - vysvětlí význam neohebných slovních druhů, - používá základní mluvnickou terminologii - dbá na spisovnou výslovnost ve svých mluvených projevech	Spisovná výslovnost, zvukové prostředky řeči
- rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný - ve vlastním projevu vhodně volí adekvátní prostředky komunikace - uplatňuje zásady českého pravopisu v interpunkci - ovládá základní principy výstavby textu - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky - uplatňuje základní principy výstavby textu - prohlubuje a upevňuje znalosti pravopisu, jazykové a slohové dovednosti	Stavba věty - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - větné členy a logická výstavba věty a souvětí - druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti a podle členitosti - souvětí jednoduché, složité - několikanásobný větný člen
- charakterizuje základní znaky administrativního stylu - rozliší jednotlivé typy slohových útvarů - přesně, jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky a požadavky - využívá poznatků z ortografie a tvarosloví, vyjadřuje se spisovně - správně vyplní jednoduché formuláře a složenky - sestaví jednoduchý úřední dopis, žádost, objednávku - pozná rozdíl mezi životopisem strukturovaným a psaným - sestaví životopis věcně a gramaticky správně - pozná jazykové prostředky funkčního administrativního stylu, v přiměřené míře je užívat, chápe a pracuje s nimi - vhodně a kultivovaně vystupuje při úředním jednání - navrhuje vhodnou grafickou úpravu textů - vyplní digitální formulář, porovná papírové a digitální formuláře	Administrativní styl - úřední dopis - žádost - objednávka - reklamace - úřední formuláře, složenka - životopis - jednání a vystupování na úřadech - proces digitalizace v jednání s úřady, digitální formuláře
- chápe přednosti kultivovaného písemného projevu před projevem mluveným, před formou elektronické komunikace - kultivovanost projevu vnímá i ve vnější formě, dbá na formální úpravu - napíše osobní dopis, rozlišuje u adresátů jednotlivých typů osobních dopisů vhodnost a nevhodnost použití jazykových prostředků z různých stylových rovin	Osobní dopis
- objasní funkci popisu v běžném životě - používá přesné, jasné a srozumitelné formulace - používá terminologii svého oboru	Popis

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- charakterizuje znaky popisu v jednotlivých funkčních stylech, odlišuje popis odborný, umělecký, pozná charakteristiku a líčení - sestaví osnovu popisu, jednoduchý odborný popis, líčení, vhodně volí jazykové prostředky	
- rozpozná odborný text, získá z něj informace, porozumí jeho obsahu - orientuje se i v jednoduchých neverbálních formách (např. graf, schéma, obraz), správně zpracovává jejich obsah - jasně, srozumitelně a přehledně formuluje svá stanoviska, obhajuje své názory a postoje - pracuje s odborným textem, sestaví jednoduchý výklad, udělá přehledné výpisky - prezentuje se s jednoduchým referátem, používá různé zdroje informací, své poznatky jasně a přehledně formuluje a předává, používá spisovnou vrstvu jazykových prostředků - vytváří jednoduché prezentace k odborným tématům svého oboru - používá i neverbálních prostředků, pracuje s obrazovým materiálem, různými zdroji dat - využívá QR kódů pro zobrazení návodů - tvoří instruktážní video - vyhledá vhodné zdroje informací v online katalogu knihovny - ověřuje si pravdivost informací	Odborný funkční styl - referát - výklad - výpisky - orientace v textu
- jmenuje principy a normy kulturního chování - popíše vhodné společenské chování v dané situaci (např. slavnostní předání výučních listů, návštěva divadelního představení) - definuje svými slovy pojem estetika - popíše kulturu vyjadřování, odívání, bydlení; uvede příklady - v rámci svých možností dbá na spisovné vyjadřování v mluvené i psané formě jazyka - vhodně prezentuje svou osobu - vytváří si digitální profesní portfolio	Kultura osobního projevu

5.2 Základy společenských věd

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Základy společenských věd		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem vzdělávání v předmětu základy společenských věd je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ke vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch.

Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, učí se uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat. Tento kurikulární rámec vede žáky k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být člověk dnešní doby vybaven.

Učivo tvoří širší soubor teoretických poznatků z různých oblastí života člověka ve společnosti. Je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem rozděleno do celkem pěti tematických celků, které jsou rovnoměrně rozloženy do všech tří ročníků studia. Obsah témat není vyučován striktně odděleně, výuka se vhodně prolíná, při seznamování se s novým obsahem vyučující poukazuje na vzájemné souvislosti a propojení celé tematiky. Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na odpovědný a aktivní život, proto je výuka doplněna o praktické návody a scénáře jednání v možných společenských i osobních situacích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy...) a kombinovaných (filmy).

Vzdělávání ve společenskovědním základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a principy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci a kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- komunikovat s úřady pomocí digitálních technologií;
- v digitálním prostředí vyhledat právní, pracovní a jiné informace potřebné v občanském životě;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky a v souladu s principy udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, neničit majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět základy společenských věd je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu základy společenských věd je u žáků posílena a rozvinuta kompetence:

- sociální a personální,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- stanovení si cílů a priorit podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní situace a životních podmínek,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- mediální gramotnost,
- celková funkční gramotnost.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami a současné globální problémy společnosti).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy k předmětům český jazyk a literatura, matematika, tělesná výchova, informační a komunikační technologie, k odborným vyučovacím předmětům a odbornému výcviku.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci budou při vyučování používat učební texty a pracovní listy. Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti. Výuku vhodně doplňují besedy a exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci budou hodnoceni na základě jejich hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, dovednosti práce s texty, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat různými formami: písemné zkoušení v závěru každého tematického celku, průběžné ústní zkoušení v rámci opakování, individuální a kolektivní hodnocení samostatných prací, prezentace referátů a aktualit.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) - aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti - sestaví fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin - vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje ...), jak si nacisté počínali na okupovaných územích - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti - rozezná zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky ...) - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen) - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost - představí pomocí obecně dostupných webových zdrojů významnou osobnost české společnosti - sestaví pomocí dat na internetu stručný přehled důvodů migrace - vyjmenuje důvody migrace ve světě - vytvoří pomocí digitálních technologií prezentaci k vybranému náboženství	Člověk v lidském společenství - úvod do předmětu, význam výchovy k občanství - formování osobnosti ve společnosti - etapy lidského života - vzdělávání pro život - alternativní život, alternativní hnutí - pravidla slušného chování - mezilidské vztahy, pravidla komunikace, zvládání konfliktů - životní styl, sociálně patologické jevy - lidská společnost a společenské skupiny - současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - hospodaření jednotlivce a rodiny, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti - většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití - genocida v době druhé světové války, jmenovitě Slovanů, Židů, Romů a politických odpůrců - migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech včetně práv dětí - popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožují (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost ...)	Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti - uvede nejvýznamnější české politické strany - pomocí digitálních technologií vytvoří prezentaci politických stran zastoupených v Poslanecké sněmovně - vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti - uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie - dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi) od špatného, nedemokratického jednání - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky	- svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas, internet) - funkce médií, kritický přístup k médiím - média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce - ústava a politický systém ČR - struktura veřejné správy - obecní a krajská samospráva - politika, politické strany - volby, právo volit - politický radikalismus a extremismus - aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - základní hodnoty a principy demokracie
- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - reklamuje koupené zboží nebo služby - z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistí, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva - vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, vyhledá v této oblasti práva informace a pomoc při řešení konkrétního problému - aplikuje postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání ...) - pomocí webového zdroje představí veřejného ochránce práv	Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR - právnická povolání (notáři, advokáti, soudci) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě - vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud), - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vysvětlí, co má vliv na cenu zboží - vyhledá nabídku zaměstnání, kontaktuje případného zaměstnavatele a úřad práce - pomocí webových zdrojů vyhledá nabídky zaměstnání	Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena)

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- prezentuje své pracovní dovednosti a zkušenosti - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva - vyhledá poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech - zřídí si peněžní účet, provede bezhotovostní platbu, sleduje pohyb peněz na svém účtu - zkontroluje si, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění - zjistí, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudí, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné - vyhledá pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci	- hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání - sociální a zdravotní pojištění - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- najde Českou republiku na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy - popíše státní symboly - vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením Česká republika patří a jaké jí z toho plynou závazky - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě) - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy) - lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě - popíše, proč existuje Evropská unie a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem - pomocí dat na internetu sestaví stručný přehled aktuálních konfliktů ve světě	Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci - ohniska napětí v soudobém světě - Česká republika a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace, globální světové problémy - Česká republika a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

5.3 Matematika

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce	
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma	
Předmět:	Matematika	
Celkový počet hodin:	96 hodin	
Rozvržení do ročníků:	I. r 48 hod	II. r 48 hod
Platnost od:	1. 9. 2025	

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem výuky je výchova a vzdělávání přemýšlivého člověka, který umí používat matematiku v různých životních situacích – v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Cílem je zprostředkovat žákům poznatky ze školské matematiky v rozsahu nutném pro jejich všeobecný rozhled a odbornou profesní zdatnost, zopakovat a prohloubit učivo základního vzdělávání, odstraňovat nedostatky ve vzdělanosti matematiky, vyrovnávat rozdíly v úrovni matematické vzdělanosti mezi žáky přicházejícími z různých základních škol:

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i v praktickém životě,
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní vzdělávání,
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy,
- efektivně numericky počítat, používat a převádět běžně používané jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, měny apod.),
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací – grafů a tabulek,
- správně se matematicky vyjadřovat,
- zkoumat a řešit problémy,
- podílet se na rozvoji myšlení,
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků, jako je vytrvalost, houževnatost, samostatnost a kritičnost.

Výuka směřuje k vytváření pozitivního postoje žáka k matematickému vzdělávání, k motivaci k celoživotnímu vzdělávání, k důvěře ve vlastní schopnosti a vlastnosti.

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- provádět základní numerické operace bez použití kalkulatoru,
- pracovat se zlomky a desetinnými čísly,
- řešit úlohy procentového počtu, úměry, úlohy na trojčlenku,
- řešit jednoduché úlohy na mocniny a odmocniny,
- pracovat s jednoduchými algebraickými výrazy a jejich úpravami,
- řešit lineární rovnice a jednoduché slovní úlohy,
- pracovat s kapesním kalkulátorem,
- ovládat názvosloví základních geometrických útvarů a výpočty obsahů a obvodů těchto útvarů,
- ovládat názvosloví základních geometrických těles,
- ovládat základní vlastnosti z teorie funkcí,
- účelně využívat digitální technologie k efektivnímu řešení matematických problémů (výpočty, modelování situací, zpracování dat, prezentace výsledků) a k simulaci a vizualizaci matematických úloh;
- používat interaktivní digitální nástroje k osvojení matematického učiva (např. pomocí geometrického software porozumět geometrickým vztahům);
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- pracovat systematicky, přesně a důsledně;
- chápat matematiku jako prostředek pro osobnostní rozvoj (například trénink logického myšlení, rozvoj myšlenkových operací prostřednictvím algoritmizace matematických úloh a modelů; rozvoj

- představivosti, formování osobnostních vlastností, jako jsou například samostatnost, vytrvalost, cílevědomost, pracovitost apod.) a myšlení vůbec;
- řešit jednoduché problémy;
 - chápat matematiku jako součást světové kultury i zdroj zábavy.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět matematika je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Předmět rozvíjí myšlení žáků, podporuje vlastnosti jako systematickosti, přesnosti, schopnost řešit jednoduché problémy, rozvíjí prostorovou představivost a schopnost reálně odhadnout výsledek.

V rámci předmětu matematika se rozvíjejí a prohlubují zejména kompetence:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- číst různé formy grafického znázornění,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině a prostoru,
- používat kalkulátor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků;
- účelně využívat digitální technologie při analýze a vizualizaci dat;
- samostatně pracovat s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické vyhodnocení dat,
- vidět matematické modely v životních situacích, využívat matematických dovedností v řešení problémů.

Kompetence k učení:

- bere proces učení jako základní prostředek pro dosažení cílů podmiňujících jeho seberealizaci, používá různé techniky učení a sám si vytváří vlastní studijní systémy,
- využívá různé zdroje informací a logicky s nimi pracuje; výrazným zdrojem poznání pro něho jsou variabilní reálné situace v oblasti pracovní, v osobním životě, ale i v životě společnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- pojmenuje problémy v různých pracovních i životních situacích a správně diagnostikuje jejich podstatu,
- navrhuje a realizuje matematické varianty řešení těchto problémů.

Komunikativní kompetence:

- vhodně se prezentuje, argumentuje, obhájí svá stanoviska,
- vyjadřuje se adekvátně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, klade otázky, formuluje odpovědi,
- správně se matematicky vyjadřuje, používá správnou terminologii a symboliku,
- v ústním i písemném projevu respektuje zásady kultury projevu i chování,
- efektivně pracuje s informacemi.

Personální kompetence:

- efektivně se vzdělává, přijímá nové poznatky,
- využívá různých informačních zdrojů při rozvoji svých vědomostí a dovedností,
- stanovuje si samostatně reálné cíle a priority svých osobních schopností a své pracovní i zájmové orientace,
- efektivně využívá k vlastnímu rozvoji všechny podněty, uplatňuje aktivní přístup k podnětům okolí, přijímá podněty spolupracovníků, klientů i jiných lidí, analyzuje je a adekvátně na ně reaguje.

Sociální kompetence:

- pracuje v týmu, aktivně jej spoluutváří a orientuje k řešení zadaných úkolů,
- buduje atmosféru založenou na vzájemné otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktním situacím,
- předkládá a jasně formuluje vlastní podněty a návrhy, nezaujatě zvažuje podněty a návrhy druhých,
- při řešení úkolů uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- přesvědčuje druhé vhodnou argumentací pro správné postupy, získává je ke společnému řešení.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami). Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky s cílem rozvíjet digitální kompetence žáků. Integrace AI, digitálních kompetencí a gamifikace do výuky umožní žákům lépe se připravit na požadavky trhu práce. AI umožní personalizované učení, gamifikace sleduje za cíl zvýšit motivaci žáků k učení a interaktivní nástroje pomohou žákům osvojit si matematické učivo v praxi. Díky těmto inovativním metodám budou žáci lépe připraveni na řešení reálných pracovních situací a osvojí si digitální dovednosti potřebné pro moderní profesní prostředí.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům se zdůrazněním na vazbu s odbornými předměty.

Metody výuky

Při výuce budou využívány moderní metody výuky. Žáci budou při vyučování používat učebnice, pracovní listy, Matematické, fyzikální a chemické tabulky, pracovní sešity, kalkulačky a rýsovací potřeby. Při výkladu bude dbáno na názornost a budou tedy používány vhodné modely a názorné pomůcky.

Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací a následnou kritickou práci s nimi.

Využívány budou různé metody práce – frontální výklad, heuristický rozhovor, samostatná práce, skupinové vyučování. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat.

Ke zvýšení celkové efektivity výuky a k individualizaci výuky jednotlivých žáků budou využívány moderní digitální technologie a AI nástroje a aplikace, například automatizovaná matematická cvičení s automatickým podáváním zpětné vazby o výsledcích žáka, simulace a vizualizace různých matematických problémů, tvorba kvízů a her (gamifikace výuky), tvorba testů, práce s online platformami a nástroji apod.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vědomosti žáků budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, to bude převažovat. Po každém tematickém celku budou žákovy vědomosti prověřeny menší písemnou prací, jednou za pololetí žák vypracuje složitější písemnou práci. Při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, zohledněna bude žákova snaha a aktivita v hodinách.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly - používá různé zápisy racionálního čísla - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní reálné číslo na číselné ose - zvládá převody jednotek a zná význam předpon - určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem - provádí množinové operace s intervaly a jejich zakreslení na číselnou osu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Operace s reálnými čísly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - zlomky a desetinná čísla - zaokrouhlování - procento a procentová část, úrok - odhady výsledků - reálná čísla - mocniny a odmocniny - početní operace na kalkulátoru
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost - z daných prvků sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a určí jejich obvod a obsah - rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní použitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a Pythagorovy věty	Planimetrie - základní pojmy - trojúhelník, úhel, měření úhlu - shodnost trojúhelníků - podobnost trojúhelníků - Pythagorova věta a její užití - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - obvody a obsahy mnohoúhelníku - obvod a obsah kružnice a kruhu - řešení úloh z praxe

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - zvládá krácení a rozšiřování lomených výrazů - rozloží mnohočlen na součin - užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin - řeší praktické úlohy - používá kalkulačku a online nástroje pro řešení úloh	Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic - výrazy s proměnnými, mnohočlen - lineární rovnice o jedné neznámé
- rozlišuje základní tělesa (krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan; rotační kužel a koule) a určí jejich povrch a objem - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách - pomocí nástrojů AI modeluje a řeší úkoly týkající se objemu a povrchu těles	Výpočet povrchů a objemů těles - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, posoudí, kdy funkce roste nebo klesá	Funkce - pojem funkce

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- při tvorbě grafů a tabulek funkcí využívá digitální nástroje a AI	
- vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Práce s daty - statistické šetření - statistický soubor

5.4 Tělesná výchova

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Tělesná výchova		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělání pro zdraví, které si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o vlastní zdraví a bezpečnost, a tak rozvíjet a podporovat jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Tělesná výchova vede žáky k pohybovým aktivitám, pozitivním emocím, překonávání negativních emocí a stavů, poznávání potřeb svého těla a dodržování hygieny. Vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Rozvíjí u žáků schopnost zastávat v týmu různé role a podporuje vzájemnou pomoc žáků. Učí žáky uvědomit si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a umět je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vzájemné vztahy.

Tělesná výchova se vyučuje jako povinný předmět v dotaci 2 hodiny týdně v době teoretické výuky a je organizována především na sportovištích školy, případně jsou využívána i jiná sportoviště, například plavecký bazén.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj žáka. Vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění osvojených pohybových dovedností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu.

Žáci se dostávají do různých sociálních rolí, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i značnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je celoživotně využívat nebo cíleně ovlivňovat. Jde o cílený rozvoj pohybových schopností žáků, výuku širokého spektra pohybových dovedností, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich začlenění do každodenního života žáků.

Učivo v tělesné výchově se zaměřuje na dosažení sportovní a pohybové gramotnosti a usiluje o pozitivní změny tělesného sebepojetí žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně a bezpečně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení, v krizových situacích a za mimořádných událostí,
- poskytnout neodkladnou první pomoc,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního rozvoje v rámci svých možností,
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí,

- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- využívat digitální technologie k péči o své zdraví a bezpečnost,
- využívat digitální nástroje ke sledování zdravotních ukazatelů, tělesné kondice a fyzické aktivity,
- vyhledávat, analyzovat, třídit a kriticky hodnotit informace k otázkám zdravého životního stylu, výživě a prevenci tělesného i duševního zdraví, odkrývat manipulativní techniky a zdraví ohrožující doporučení.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti,
- vedeme žáky k osvojení pohybových dovedností (kultury pohybu) a optimálnímu rozvoji zdravotně orientované zdatnosti,
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“,
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů,
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Komunikativní kompetence

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků,
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti,
- pracujeme ve dvojicích a týmu, kde je nutné dodržovat stanovená pravidla a čestné jednání v duchu „fair play“,
- při komunikaci s učitelem vedeme ke vnímání a předávání jednoznačných informací, využívání slovních i mimoslovních signálů a sdělení,
- rozvíjíme schopnost domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i druhých pozitivně hodnotit.

Personální a sociální kompetence

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu, učíme žáky pracovat v týmech a vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, podporujeme vzájemnou pomoc žáků,
- posilujeme týmového ducha i pocit vlastní sebeúcty, což je důležité i pro budoucí společenský a pracovní život,
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vzájemné vztahy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování, důsledně dbáme na dodržování pravidel chování,
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti,
- rozvíjíme schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon (žák se vyrovnává s psychickou a fyzickou zátěží, pozitivně prožívá osvojené pohybové činnosti a využívá je jako prostředku duševní hygieny).

Matematické kompetence

- vytváříme podmínky k měření, porovnávání výkonů.

Digitální kompetence

- rozvíjíme schopnost získávat informace z otevřených zdrojů a využívat digitální aplikace k řešení vlastního zdraví a pohybových aktivit.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. Žák si váží zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení, pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu.

Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle fair play. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení (oblast Občan v demokratické společnosti).

V oblasti Člověk a životní prostředí žák chápe, jak životní prostředí působí na zdraví člověka, a osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí osobní odpovědnosti za své zdraví.

V oblasti Člověk a svět práce je žák veden k tomu, aby preferoval takový způsob života, aby byly návyky, činnosti a situace, které ohrožují zdraví, co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec.

Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život jako motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Člověk a digitální svět vede žáka k tomu, aby dokázal posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a aby zaujal k mediálním obsahům kritický odstup. Žák se orientuje v současných digitálních technologiích a využívá je jako zdroje pro řešení svého zdraví, kultury, sportu a zdravého způsobu života.

Předmět vede žáky k bezpečnému používání digitálních technologií a klade důraz na prevenci zdravotních rizik spojených s jejich nadměrným užíváním. Doporučuje žákům využívat digitální technologie a nástroje k monitorování a analýze tělesné aktivity včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů, k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků a následnému využití získaných dat k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví pomocí dostupných digitálních aplikací a online zdrojů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem vyučovacím předmětům.

Metody výuky

Výuka je vzhledem k povaze předmětu zaměřena na pohybovou aktivitu žáků, rozvoj jejich vytrvalosti, síly a rychlosti.

Nemalá pozornost je však věnována i teoretickému základu pro správné zaměření individuálních tělesných potřeb, dále jsou žáci seznámeni se zásadami chování za mimořádných událostí a v krizových situacích, seznamují se s poskytováním laické první pomoci a provádějí její nácvik.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně především z hlediska docházky, aktivity při hodinách, snahy a přístupu k pohybovým činnostem. Je uplatňován individuální přístup k žákovi, výsledky jsou posuzovány z pohledu „přidané hodnoty“. Při hodnocení jsou ve zřetelné převaze používány prvky pozitivní motivace.

Hodnocení pohybových schopností se provádí testy motorické zdatnosti. Hodnocení pohybových dovedností provádí vyučující tělesné výchovy vizuální kontrolou realizace příslušné pohybové dovednosti, u pohybových činností s časovými limity měří učitel či určený žák dosažené časové hodnoty.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - volí vhodné sportovní vybavení při pohybových činnostech a dovede je udržovat - dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - pomocí videonávodů se seznámí s poskytováním první laické pomoci při úrazech - zná pravidla základních her a soutěží - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců, ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - navrhne kondiční program osobního rozvoje - používá aplikace pro sledování denní fyzické aktivity (např. krokoměr)	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost, cvičební úbor a obutí - pravidla her Testování tělesné zdatnosti - motorické testy (praktická činnost a měření výkonů)
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - pomocí internetových dat vyhledá a sestaví sadu kompenzačních cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
- zvládá přípravné cviky před pohybovou činností - orientuje se v průpravných, kompenzačních cvičeních a jejich praktickém využití - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy	Tělesná cvičení - cvičení rozvíjející koordinaci, orientaci v prostoru, pořadová cvičení
- zná základní pojmy (polohy, postoje, pohyby, názvy náradí a náčiní)	Gymnastika - cvičení s náčiním medicínbal, švihadla, lana, míče - cvičení na náradí:

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- provede základní gymnastické prvky, rozpozná zpevňování a uvolňování těla, snaží se o přesnost pohybu - provede přípravu náčiní a náradí - usiluje o zlepšení podle svých předpokladů - dodržuje zásady bezpečnosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály	hrazda: výmyk, podmet, toče bradla: komíhání, vzepření kruhy: kmih, svis vznesmo kladina: jednoduché kroky, čertík přeskoky: roznožka šplh na tyči - kotouly, stoj na rukou
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - užívá a rozpozná základní startovní povely - rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu - dodržuje pravidla bezpečnosti - používá požadovanou techniku skoku - spojí rozběh a odraz (z prkna) - aplikuje techniku hodu (i z rozběhu) - zapíše výkony spolužáků a posoudí jejich zdatnost	Atletika - starty - běhy: 100 m, 800 m - skok do dálky - hody: granát
- používá jednotlivé herní činnosti jednotlivce - respektuje pravidla her i rozhodčího - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, organizátora a rozhodčího - ovládá manipulaci s míčem - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, zná pravidla hraných her - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje jednoduchý turnaj mezi skupinami žáků, uplatňuje zásady bezpečnosti	Pohybové hry - pohybové hry na rozvoj koordinace a obraznosti - kopaná: pravidla hry, technika vedení míče, hra - odbíjená: odbíjení vrchem, spodem, pravidla hry, hra - košíková: driblink, dvojtakt, střelba, pravidla hry, hra, osobní obrana
- ovládá základy bezpečných pádů - zná význam vlastní sebeobrany - předvede základní prvky sebeobraného cvičení	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky - základní sebeobrana

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - volí vhodné sportovní vybavení při pohybových činnostech a dovede je udržovat - dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - v případě potřeby poskytne laickou první pomoc	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost, cvičební úbor
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj.	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání)

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - pomocí internetových dat vyhledá a sestaví sadu kompenzačních cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
- používá aktivně osvojené pojmy - provede základní cvičební prvky - rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je samostatně využívat - navrhne a provede jednoduchou cvičební aktivitu - dodržuje zásady bezpečnosti	Gymnastika - cvičení s náčiním: obruče, medicínbal, míče - cvičení na nářadí: hrazda: výmyk, toče, přešvih, sklopka kruhy: komíhání, svis vznesmo, překot bradla: vzepření při předkmihu a zákmihu, přednožka, zánožka přeskoky: roznožka, skrčka šplh na tyči a na laně - kotouly, stoj na rukou, přemet stranou
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži - uplatňuje a vylepšuje techniky jednotlivých disciplín - používá požadovanou techniku skoků - osvojí si i jiné styly v konkrétní atletické disciplíně - uplatňuje zásady sportovního tréninku - uplatňuje osvojené způsoby relaxace k regeneraci tělesných sil - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost a obratnost - uplatňuje základy bezpečnosti při pohybových aktivitách	Atletika - běhy: 100 m, 1500 m - skok do výšky - hod granátem - vrh koulí
- uplatňuje techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních hrách - určí taktiku hry a dodržuje ji - rozvíjí rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí je - ovládá pravidla her a uplatňuje je ve hře - zapojí se do organizace turnajů - uplatňuje fair play jednání při hrách - provádí základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po něm - dodržuje zásady bezpečnosti	Pohybové hry - odbíjená: odbíjení vrchem, spodem, útočný úder, blok - softbal: pravidla hry, odpal, pohyb v poli - kopaná: technika zpracování míče, útok, obrana, hra - nohejbal: pravidla hry, technika, hra - košíková: driblink, dvojtakt, zóna, hra
- ovládá základy bezpečných přetahů, přetlaků a pádů - zná význam vhodné vlastní sebeobrany - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky - základy sebeobrany Testování tělesné zdatnosti

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Teoretické poznatky - hygiena, bezpečnost - záchrana a pomoc - regenerace a kompenzace, relaxace

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- ovládá záchranu a pomoc při osvojovaných pohybových činnostech - orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a v jejich praktickém využití - zná pravidla základních soutěží, závodů a her	- pravidla her závodů a soutěží - rozhodování, zdroje informací
- zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a zdůvodní význam zdravého životního stylu - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - pomocí AI sestaví zdravý jídelníček i vhodné pohybové aktivity v souladu s požadavky na zdravý životní styl	Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardiovaskulární, dýchací aj. soustavě - turistika a pobyt v přírodě (např. i lyžování, bruslení, plavání aj. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí - kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
- provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - dokáže sladit pohyb s hudbou - sestaví jednoduché pohybové vazby a vytvoří pohybovou sestavu - kultivuje své tělesné a pohybové projevy - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - dodržuje zásady bezpečnosti	Gymnastika - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním doprovodem - cvičení na nářadí: - hrazda doskočná: výmyk, toče, sklopka, skrčka, odbočka - trampolína: základní skoky, salto vpřed - přeskok: skrčka, sklopka, přemet kruhy: komíhání, vzepření při zákmihi, vzepření tahem, sešin - bradla: stoj na ramenou, kotoul vpřed, vzepření při předkmihi, zákmihi - šplh na laně - kotouly, stoj na rukou, kotoul vzad do stoje na rukou, přemet stranou, přemet vpřed
- prohlubuje si techniky jednotlivých disciplín - aplikuje i jiné styly v konkrétní atletické disciplíně - uplatňuje základy sportovního tréninku - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - uplatňuje zásady bezpečnosti	Atletika - běhy: 100 m, 1500 m, 3000 m - vrh koulí - hod oštěpem - skok do výšky
- ovládá pravidla her - prakticky předvede konkrétní dovednosti z jednotlivých sportovních her, v praxi uplatňuje základy herních systémů, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů - spolurozhoduje osvojované hry - dokáže pracovat pro kolektiv - dodržuje bezpečnost	Pohybové hry - nohejbal: hra, útok, obrana - florbal: práce s hokejkou a míčkem, technika střelby, systém hry, hra - obíjená: hra, útočné signály - házená: pravidla hry, hra - košíková: dvojtakt, hra, střelba, zóna - softbal: hra
- ovládá základy bezpečných přetahů, přetlaků a pádů - zná význam vhodné vlastní sebeobranu	Úpoly - pády, přetahy, přetlaky

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- základy sebeobrany
- ověří úroveň své tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - navrhne kondiční program osobního rozvoje	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

5.5 Informační a komunikační technologie

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Informační a komunikační technologie		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.

Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;
- rozpoznávali a formulovali problémy;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;
- rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;
- oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;
- vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- zkoumali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a jednoznačně zadanými úkoly.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a nástroji a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, v dalším vzdělávání, při výkonu povolání a též v soukromém a občanském životě.

Žáci si v rámci předmětu informační a komunikační technologie upevní představu o výpočetních zařízeních a práci s nimi, prohloubí a procvičí si dovednost pracovat s běžným základním programovým vybavením, využívat dostupné aplikace vhodné pro osobní i pracovní život, vyhledávat a zpracovávat informace a komunikovat pomocí digitálních technologií. Úkolem prvního ročníku středního vzdělávání je také sjednotit rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků ze základní školy.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí nových technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Konečným přínosem vzdělávání v předmětu informační a komunikační technologie je, aby se digitální prostředky a nástroje staly běžnou součástí budoucího soukromého i profesního života žáků.

Předmět podporuje rozvoj následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci se učí efektivně využívat digitální nástroje k získávání a zpracování informací;
- žáci rozvíjejí schopnost analyzovat a řešit problémy pomocí technologií.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vyhledávají relevantní informace a kriticky je vyhodnocují;
- žáci aplikují poznatky z algoritmizace k řešení úloh v digitálním prostředí.

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí prezentovat informace jasně a srozumitelně pomocí digitálních technologií;
- žáci pracují s různými formami digitální komunikace (e-mail, cloud, sociální sítě).

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují při řešení úloh a projektů;
- žáci respektují zásady bezpečné online komunikace.

Kompetence občanské:

- žáci si uvědomují dopady digitálních technologií na společnost a osobní život;
- žáci se chovají eticky a bezpečně v online prostředí.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, s globálními problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům matematika (výpočty v tabulkovém editoru, editoru rovnic), český jazyk (využití funkcí textového editoru). Znalosti, dovednosti a kompetence, které si žáci osvojí v předmětu informační a komunikační technologie budou využívány prakticky ve všech vyučovacích předmětech teoretického vyučování i v odborném výcviku.

Metody výuky

Vyučování bude probíhat výhradně v počítačové učebně, třída bude dělena na skupiny tak, aby u každé počítačové stanice seděl jeden žák. Podstatou je práce přímo s konkrétní výpočetní technikou a daným aplikačním či systémovým SW. Po výkladu a demonstraci následuje provádění praktických úkolů.

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC, dataprojektorů, tabletů a mobilních telefonů. Žáci mohou při vyučování používat elektronické učebnice, učební texty a pracovní listy. Poznámky k učivu si budou žáci zaznamenávat v elektronické podobě.

Využívány budou různé metody práce – frontální výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování, ukázky na videu, řešení problémových úloh, práce s texty, práce s informačními zdroji na internetu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na praktické vědomosti a dovednosti. Během studia budou žáci hodnoceni z teoretických vědomostí formou elektronických testů nebo ústního zkoušení, praktické dovednosti a znalosti budou ověřovány formou praktických úloh dle písemného zadání nebo předlohy. V závěru třetího ročníku žáci vypracují komplexní textový dokument ze svého oboru vzdělání.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - zapíše data do tabulky - vytvoří graf (spojnicový, sloupcový, koláčový) a čte z něj data	Data - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) - záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- využívá značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - rozumí jednotkám informace, chápe pojem digitální data a dvojková soustava - převádí jednotky informace - rozumí pojmem kapacita záznamových zařízení a velikost souborů	Informace - kódování informací s obrázkem - základní jednotky informace a převody mezi nimi - operační paměť PC - kapacita záznamových zařízení - velikost souborů - vlastnosti souborů
- rozeznává model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - v základní úrovni rozumí grafům a tabulkám - využívá obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů okolního světa	Modelování - grafy a tabulky - vztahy grafů a tabulek - grafy souslednosti
- rozumí pojmu algoritmus - stanoví vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - řeší a navrhne příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečte a porozumí úpravě kroků v postupu, algoritmu - sestaví funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci - experimentuje a objevuje blokově orientované programovací prostředí - sestaví jednoduchý program - kontroluje, ladí a řeší chyby v programu	Algoritmizace a programování - vysvětlení pojmu algoritmus a algoritmizace - význam příkazů - stanovení posloupnosti příkazů - vývojové diagramy, sekvence, podmínky a větvení - sestavení jednoduchého programu - kontrola a řešení chyb
- rozumí informačnímu systému ve škole - chápe pojmy uživatelé, činnosti, práva a struktura dat - chápe nutnost ochrany dat a uživatelů - bez obtíží používá informační systém školy - k vyhledávání potřebných informací - rozumí účelu informačních systémů	Informační systémy - stejné vzory - společná vlastnost - vzory v posloupnostech - tabulky: buňky, řádky, sloupce
- rozumí funkci digitálních zařízení a jejich účelu - nastaví prvky v uživatelském rozhraní - spouští, přepíná a ovládá aplikace - uloží data a otevírá soubory - pracuje s internetem - využívá sdílené prostředí a pracuje v něm - chápe pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - nastaví uživatelské účty a hesla	Digitální technologie - typy souborů - e-mailová komunikace - vyhledávání na internetu - hesla a autentizace - zabezpečení zařízení

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- získává, vyhledává a ukládá data obecně a v počítači - rozumí procesu komunikace - chápe kompletnost dat a rozpozná časté chyby při interpretaci dat - vysvětlí různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - rozumí standardizovaným kódům; pojmům bit; bajt a násobné jednotky - vytvoří schéma, myšlenkovou mapu a vývojový diagram	Data, informace a modelování - kódování informací - kódování čísel, textu, zvuku a obrázku - vývojové digramy - modelování a simulace - interpretace dat - myšlenkové mapy - vývojové digramy
- řeší stanovenou úlohu - tvoří, zapíše a přizpůsobí algoritmus - upraví algoritmus a program - tvoří jednoduché programy - rozumí pojmům licence a autorství programu	Algoritmizace a programování - rozklad programů a obrázků - posloupnost příkazů - ladění a hledání chyb - algoritmické myšlení - autorství a licence
- rozumí informačnímu systému školy - chápe pojmy jako uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - rozumí struktuře tabulky a typům dat - třídí a filtruje velké objemy dat (seznamy) - používá funkce a vzorce v tabulkách	Informační systémy - pojem informační systémy - tabulky • základní seznámení • buňky, řádky, sloupce • rozsahy • početní informace - grafy • sloupcové • koláčové • spojnicové
- ovládá pojmy hardware a software - rozumí složení počítače a principu jeho fungování - chápe význam operačního systému – funkce, typy, typické využití - rozumí pojmům komprese a formáty souborů - instaluje aplikace a pracuje s nimi	Digitální technologie - typy počítačů - vstupní a výstupní zařízení - hardware - operační systémy - software: typy aplikací
- vyhodnotí útoky – cíle a metody útočníků - rozpozná nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečí digitálních zařízení a data – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - rozumí pojmu digitální stopa - chápe systémy na sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru - rozumí sdílení dat a chápe trvalost (nesmazatelnost) dat - rozumí fungování a algoritmům sociálních sítí	Bezpečnost a digitální identita - hesla - autentizace - viry, spam a sociální inženýrství - zabezpečení zařízení - chování na internetu - digitální identita - metadata
zná správný postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	Řešení technických problémů - řešení technických problémů - využití umělé inteligence

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- získává, vyhledává a ukládá data obecně a v počítači - rozumí významu dat a pojmu informace - používá binární soustavu - bity a bajty - rozumí kódování obrazu, zvuku, videa a principům bezztrátové a ztrátové komprese - rozumí modelu jako zjednodušení reality - používá schéma, diagram, pojmovou a myšlenkovou mapu - sestrojí graf na základě dat v tabulkách - rozpoznává kvalitu informačního zdroje - najde chyby a manipulace v interpretaci dat	Data, informace a modelování - informace a velikost dat - komprese dat - bitmapová grafika - vektorová grafika - kódování zvuku a videa - modelování a simulace - teorie grafů - dezinformace a hoaxy - techniky manipulace
- používá nástroje programovacího prostředí - ověří algoritmus, program (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním - nalezne chyby (například krokováním) - upraví algoritmus a program - tvoří jednoduché programy - rozumí pojmům licence, autorství programu a etika programování	Algoritmizace a programování - rozklad programů a obrázků - posloupnost příkazů - větvení diagramu - cyklus s podmínkou - ladění a hledání chyb - algoritmické myšlení - autorství a licence
- chápe význam informačních systémů - rozumí roli uživatele - hromadně zpracovává data v tabulkách - rozumí pojmu databáze - graficky zobrazí data z tabulek a správně je interpretuje	Informační systémy - informační systémy - tabulky • funkce • podmínky • seznamy - grafy ▪ spojnicové ▪ koláčové ▪ sloupcové ▪ bodové - interpretace dat
- chápe technické schéma současného počítače - sleduje parametry základních dílů a jejich vliv na rychlost, kapacitu a možné využití počítače a na ergonomii práce s počítačem - rozumí fungování operačního systému - pracuje s aplikacemi umělé inteligence - rozpozná limity, přínosy a rizika umělé inteligence - ovládá práci v lokální počítačové síti a internetu - rozumí principům fungování webu a cloudových služeb - rozumí pojmu digitální identita - chápe pojem vědomá a nevědomá digitální stopa	Digitální technologie - typy počítačů - vstupní a výstupní zařízení - procesor - paměť - ergonomie - software a typy aplikací - vlastností operačního systému - typy souborů - umělá inteligence - aplikace a schopnosti umělé inteligence - počítačové sítě - zabezpečení zařízení - hesla a autentizace - digitální identita

5.6 Obchodní provoz

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Obchodní provoz		
Celkový počet hodin:	96 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 32 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je orientovat vědomosti žáků na celou oblast obchodu a připravit je na povolání tak, aby po získání kvalifikace mohli samostatně odpovědně pracovat v provozních obchodních jednotkách. Nejprve se žáci seznámí s organizací a významem maloobchodu, členěním a zařízením prodejny a se souvisejícími právními předpisy. Důraz je kladen na bezpečnost práce a hygienu prodeje.

Žáci se naučí základům propagace, získají znalosti o inventarizaci a administrativě prodejny, o správné manipulaci se zbožím, jeho ukládání a ošetřování. Učí se správně vyhodnocovat různé druhy informací v obchodě a vhodně na vzniklé situace reagovat. Poznatky z teoretického předmětu navazují na vědomosti a dovednosti získané při odborném výcviku a naopak.

Výuka předmětu obchodní provoz vede žáky k odpovědnosti za svěřené hodnoty. Učí je plánovat a organizovat práci a rozvíjí komunikaci mezi žáky a zákazníkem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- skladovat, uchovávat a připravovat zboží na expedici do prodejny,
- balit zboží do vhodných obalových materiálů,
- připravovat a přebalovat sortiment zboží pro prezentaci,
- prezentovat a nabízet zboží,
- využívat marketingových nástrojů prodeje,
- prodávat zboží v souladu se zásadami prodeje a ustanoveními na ochranu spotřebitele,
- vhodně řešit jednoduché problémové situace v obchodě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

Žáci jsou schopni přiměřeně svým schopnostem prezentovat vědomosti, vysvětlovat a obhajovat svá stanoviska, srozumitelně formulovat své myšlenky, vhodně používat odbornou terminologii. Své myšlenky a názory prosazují vhodným způsobem, diskutují v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Matematické kompetence:

Žáci využívají matematické vědomosti a dovednosti týkající se správného používání a převádění běžných jednotek, aplikují znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze, rozvíjejí svoji prostorovou představivost a aplikují matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžném i pracovním životě (hospodářské výpočty).

Personální a sociální kompetence:

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, kritickému posuzování názorů, postojů a jednání, přijímání kritiky, předcházení a řešení konfliktních situací.

Kompetence k řešení problémů:

Zadávání samostatných úkolů a řešení problémových situací přiměřených schopnostem žáků vedou žáky k používání různých metod myšlení, tedy k rozvoji samostatnosti myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro následné uplatnění se ve světě práce.

Digitální kompetence:

Žáci jsou schopni samostatně používat digitální prostředky a nástroje při získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Kompetence občanské a kulturní:

Žáci získávají odpovědný přístup k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých spoluobčanů a k ochraně životního prostředí. Dbají na dodržování hygienických podmínek při prodeji zboží a na dodržování právních ustanovení na ochranu spotřebitelů. Uvědomují si, že důležitou součástí prodeje je estetická stránka prodejny.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby si uvědomili postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat energetických a surovinových zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí a v souladu se zásadami udržitelného rozvoje.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadávání samostatných úkolů a řešení jednoduchých problémových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí samostatnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používá progresivní digitální technologie nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k odborným vyučovacím předmětům a k odbornému výcviku, dále pak k předmětům český jazyk a literatura (komunikativní kompetence, vhodné a jazykově správné vyjadřování), základy společenských věd, matematika a informační a komunikační technologie.

Metody výuky

Výuka se opírá o tradiční a rozšířené vyučovací metody. Výklad je vždy doplněn ukázkami postupů a činností. Dostatečný prostor je věnován nácvikům správných činností a postupů, žáci získávají trvalé návyky při samostatné i skupinové práci.

Důraz při výuce bude kladen na vyhledávání informací pomocí digitálních prostředků a nástrojů, následnou práci s nimi, jejich třídění, kritické hodnocení a vytváření prezentací k jednotlivým tematickým celkům učiva.

Základem výuky je sepětí teorie a praxe, proto je velmi vhodné v rámci výuky předmětu připravit pro žáky exkurze do různých forem prodejen a skladů.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základem pro individuální hodnocení je posouzení stupně zvládnutí vědomostí, dovedností a návyků, dodržování BOZP. Využívá se písemné zkoušení v průběhu každého tematického celku, průběžné ústní zkoušení v rámci opakování. Týmová práce bude hodnocena slovně a bude nedílnou součástí celkového hodnocení. V hodnocení žáků bude zohledněn jejich přístup k výuce a jejich aktivita v jednotlivých hodinách.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- zná předpisy bezpečnosti práce a dodržuje je - chápe a zná význam hygieny - vyhledá potřebné informace v digitálním prostředí	Základní hygienické a bezpečnostní požadavky v obchodním provozu - hygiena při práci ve skladu a v prodejně - bezpečnost při práci - práce zakázané mladistvým
- uspořádá vnitřní zařízení na prodejně - orientuje se podle značek (piktogramů) - popíše specifikace prodejen - rozdělí pomocné místnosti - zná komunikační prostory a prostory pro pracovníky	Prodejna - vnitřní úprava a prostorové řešení prodejny - orientace v prodejně (příkazové a zákazové značky) - prodejna – specifikace podle charakteru zboží a forem prodeje - pomocné místnosti - místnosti s přímým vztahem ke zboží - místnosti s nepřímým vztahem ke zboží - komunikační prostory umožňující přepravu zboží - prostory pro pracovníky
- vyjmenuje zařízení pro prodej - vysvětlí jednotlivá zařízení - popíše jednotlivá zařízení - správně zařadí zařízení do skupin - je seznámen s evidencí zboží v digitální podobě - zná využití čárových kódů u zboží a obsluhu čtečky	Zařízení prodejny - zařízení pro příjem, přepravu a uskladnění zboží - zařízení pro prodej - zařízení pro vystavování zboží - základní, doplňkové a speciální zařízení - zařízení místnosti pro pracovníky
- zná význam hygienických zásad pro úklid - rozezná prostředky na úklid - vysvětlí jednotlivé ošetření nábytku - popíše speciální čisticí práce	Příprava pracoviště - hygienické zásady pro úklid, význam úklidu - prostředky pro úklid - ruční a mechanický úklid - ošetřování dřevěného a kovového nábytku a povrchu z plastů - mytí skla a kuchyňského nádobí - speciální čisticí práce mrazicích a chladírenských pultů a výkladů - čištění podlah
- má přehled o základních skupinách zboží - uvědomuje si požadavky na přípravu zboží k prodeji - ví, jak uložit zboží ve skladovacích prostorách - ovládá způsoby ukládání zboží - orientuje se v rozmístění zboží ve skladu	Zboží a jeho ukládání - přehled druhů zboží – základní skupiny - požadavky na přípravu zboží k prodeji - požadavky na skladovací prostory - způsoby ukládání zboží - rozmístění zboží ve skladu
- rozdělí vlivy působící na zboží - vysvětlí jednotlivé vlivy - ví, co je morální opotřebení výrobků	Vlivy působící na zboží ve sféře oběhu a spotřeby - vlivy působící na zboží - mechanické vlivy - fyzikální a klimatické vlivy

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- korozní vlivy - chemické a biologické vlivy - morální opotřebení výrobků
- rozezná obaly a přepravky - charakterizuje jednotlivé obaly - zná životnost obalů - vysvětlí péči o vratné obaly - rozezná druhy vah - obsluhuje digitální váhy - ovládá zásady správného vážení - správně označí navážené zboží příslušnou etiketou	Balení a vážení - druhy obalů a přepravek - druhy obalových materiálů (kartonové, z plastů, překližkové, ze skla, kovové, fólie, sáčky) - životnost obalů a doba oběhu - péče o vratné obaly - druhy vah - zásady správného vážení a jeho chyby

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vyjmenuje druhy přejímek - zná zásady správné přejímky - popíše písemnosti spojené s přejímkou - rozezná vady zboží - popíše postup reklamace - vyzná se v elektronických formulářích	Přejímka zboží - druhy přejímky - zásady správné přejímky - písemnosti spojené s přejímkou zboží - vady zboží, reklamace
- zná jak pečovat o zboží - ovládá požadavky na racionální práci při manipulaci se zbožím - orientuje se v záručních lhůtách - uplatňuje v praxi správné zásady hygieny a zásady HACCP	Péče o zboží - v příručních skladech - v prodejně - požadavky na racionální práci při manipulaci se zbožím - záruční doba - systém HACCP
- vyjmenuje ruční dopravní prostředky - popíše jednotlivá dopravní zařízení	Dopravní technika - ruční dopravní prostředky - výtah, kladkostroj, pásový dopravník - motorové vozíky
- rozdělí jednotlivá zařízení prodejny - popíše jednotlivá zařízení prodejny - vysvětlí, k čemu zařízení slouží	Základní zařízení prodejny - prodejní stůl – pult - regál – rozdělení, konstrukce - výstavní stůl, stojan, gondola - výkladní skříň, vitrína - nákupní košíky a vozíky - kontrolní pokladna
- rozdělí speciální technická zařízení - popíše jednotlivá speciální technická zařízení	Speciální technická zařízení prodejny - chladič zařízení - přístroje k vážení, měření a zkoušení zboží
- rozdělí doplňkové zařízení prodejny - popíše jednotlivá doplňková zařízení prodejny - vysvětlí důležitost parkovacích prostor pro prodejny	Doplňkové zařízení prodejny - zkušební kabina - speciální židlička a podnožky k prodeji - koutky pro děti v obchodních domech

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- přístroje a další vybavení pro spotřebitele - parkovací prostory, podzemní garáže
- rozdělí jednotlivé formy prodeje - popíše jednotlivé formy prodeje - orientuje se v jednotlivých formách prodeje - rozezná rozdíl mezi zásilkovým prodejem a prodejem na objednávku	Formy prodeje zboží - základní formy prodeje • pultový • samoobslužný • s volným výběrem - doplňkové formy prodeje: pojízdné prodejny, prodejní automaty, zásilkový prodej, prodej na objednávku

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- přivítá zákazníka a zjistí jeho přání - vhodně nabídne a předvede zboží - inkasuje za zboží a správně vrátí - vystaví účtenku a pokladní doklad - pracuje s pokladnou, případně s počítačem	Fáze prodejního procesu - přivítání, oslovení a zjištění zákaznickova přání - nabídka a dodatečná nabídka zboží - inkasování, vracení peněz, vystavení dokladu o zaplacení - účtenka, pokladní doklad
- vysvětlí význam a funkci obchodu - vyjmenuje obchodní organizace - vysvětlí maloobchodní a velkoobchodní činnost - orientuje se v základních pracovně právních předpisech	Obchod, obchodní organizace, obchodní činnosti - význam a úkoly obchodu - funkce obchodu - obchodní organizace - velkoobchodní a maloobchodní činnost - základní pracovně právní předpisy
- vysvětlí jednotlivé základní ekonomické pojmy - popíše jednotlivé základní ekonomické pojmy - ovládá nabídku a poptávku v praxi - vysvětlí cenu na konkrétním případě zboží	Základní ekonomické pojmy - potřeby, statky, služby - spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - nabídka a poptávka zboží - cena zboží
- vysvětlí, kdo je dodavatelem přímým a nepřímým - zná rozdíl mezi dodacím listem a fakturou	Dodavatelé - dodavatel přímý a nepřímý - doklady: dodací list, faktura
- zná kontrolní orgány obchodní činnosti - zná kompetence kontrolních orgánů a předmět kontrol - sleduje webové stránky kontrolních orgánů působících v potravinářském a obchodním průmyslu	Kontrolní orgány - Česká obchodní inspekce - Česká potravinářská inspekce - veterinární kontrola - hygienická správa

5.7 Zbožíznalství

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Zbožíznalství		
Celkový počet hodin:	112 hodin		
Rozvržení do ročníků:	I. r 48 hod	II. r 32 hod	III. r 32 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět umožňuje žákům osvojit si znalosti a dovednosti související s výrobou, skladováním a úpravou zboží v obchodě, pochopit složení a význam surovin, polotovarů a hotových výrobků z hlediska fyziologie výživy člověka. Žák získá během tří let studia přehled o jednotlivých surovinách, jejich zpracování a o výrobě určitých druhů potravin. Žáci se seznámí s právními předpoklady pro prodej zboží, učí se správně vyhodnocovat různé druhy informací v obchodě, správně manipulaci se zbožím, jeho ukládání a ošetřování.

Cílem předmětu je orientovat vědomosti žáků na celou oblast obchodu a připravit je na povolání tak, aby po získání kvalifikace mohli samostatně a odpovědně pracovat v provozních jednotkách. Poznatky z teoretického předmětu navazují na vědomosti a dovednosti získané při odborném výcviku a zaměřují se na potravinářské zboží.

Výuka předmětu zbožíznalství vede žáky k odpovědnosti za svěřené hodnoty, učí je plánovat a organizovat práci, rozvíjí komunikaci mezi žáky a žákem a zákazníkem. Žáci se naučí zboží prezentovat a poradit s jeho výběrem, případně dalším zpracováním.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- skladovat, uchovávat a připravovat potravinářské zboží na expedici do prodejny,
- balit zboží do vhodných obalových materiálů,
- připravovat a přebalovat sortiment zboží pro prezentaci,
- prezentovat a nabízet zboží,
- využívat marketingových nástrojů prodeje,
- prodávat zboží v souladu se zásadami prodeje a ustanoveními na ochranu spotřebitele,
- vhodně řešit jednoduché problémové situace v obchodě.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Komunikativní kompetence:

Žáci jsou schopni přiměřeně svým schopnostem prezentovat vědomosti, vysvětlovat a obhajovat svá stanoviska, srozumitelně formulovat své myšlenky, vhodně používat odbornou terminologii. Své myšlenky a názory prosazují vhodným způsobem, diskutují v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Matematické kompetence:

Žáci využívají matematické vědomosti a dovednosti týkající se správného používání a převádění běžných jednotek, aplikují znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze, rozvíjejí svoji prostorovou představivost a aplikují matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžném i pracovním životě (hospodářské výpočty).

Personální a sociální kompetence:

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, kritickému posuzování názorů, postojů a jednání, přijímání kritiky, předcházení a řešení konfliktních situací. Využívají všech informačních zdrojů, přijímají nové poznatky, stanovují si reálné cíle svých osobních schopností, pracují ve skupině.

Kompetence k řešení problémů:

Zadávání samostatných úkolů a řešení problémových situací přiměřených schopnostem žáků vedou žáky k používání různých metod myšlení, tedy k rozvoji samostatnosti myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro následné uplatnění se ve světě práce.

Digitální kompetence:

Žáci jsou vedeni k samostatnému využívání dostupných digitálních zařízení a aplikací pro získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Kompetence občanské a kulturní:

Žáci získávají odpovědný přístup k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, k ochraně svého zdraví i zdraví svých spoluobčanů a k ochraně životního prostředí. Dbají na dodržování hygienických podmínek při prodeji zboží a na dodržování právních ustanovení na ochranu spotřebitelů. Uvědomují si, že důležitou součástí prodeje je estetická stránka prodeje.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby si uvědomili postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat energetických a surovinových zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí a v souladu se zásadami udržitelného rozvoje.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadávání samostatných úkolů a řešení jednoduchých problémových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí samostatnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žáci aktivně používají aplikační programové vybavení, vyhledávají informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používají progresivní digitální technologie.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k odborným vyučovacím předmětům a k odbornému výcviku, dále pak k předmětům český jazyk a literatura (komunikativní kompetence, vhodné a jazykově správné vyjadřování), základy společenských věd, matematika a informační a komunikační technologie.

Metody výuky

Výuka se opírá o tradiční a rozšířené vyučovací metody. Výklad je vždy doplněn ukázkami postupů a činností. Dostatečný prostor je věnován nácvikům správných činností a postupů.

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Klade se důraz na sepětí teorie a praxe, proto je velmi vhodné v rámci výuky předmětu připravit pro žáky exkurze do různých výrobních a zpracovatelských závodů. Při výuce bude kladen důraz na vyhledávání informací z různých zdrojů a následnou kritickou práci s nimi.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou a naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zkoušení bude probíhat jak písemnou, tak ústní formou. Písemné přezkoušení bude realizováno průběžně z daného celku a po ukončení každého samostatného tematického celku. Třímová práce bude hodnocena slovně a bude nedílnou součástí celkového hodnocení. Samostatnou částí hodnocení žáků bude jejich aktivita v jednotlivých hodinách a celkový přístup k vyučovacímu předmětu.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

48 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- chápe význam potravinářského průmyslu v ČR - zná význam surovin pro výrobu zboží - rozdělí zboží podle daných hledisek - informace vyhledá na internetu	Úvod do předmětu - potravinářský průmysl v ČR - význam surovin pro výrobu zboží - rozdělení zboží podle původu, stupně dohotovení
- orientuje se v zákoně o potravinách - zná kontrolní orgány - popíše systém kontroly - zná platformy, kde může vyhledat informace o platných právních a hygienických normách	Právní předpoklady pro prodej potravin - zákon o potravinách - dohled nad potravinami a kontrola potravin
- popíše prototypické skupiny lidí - rozdělí živiny - popíše jednotlivé skupiny živin - informace vyhledá na internetu - orientuje se ve výživových tabulkách	Lidská výživa - typy lidí podle vztahu k výživě - živiny v našich potravinách
- vyjmenuje jednotlivé konzervační metody - vysvětlí jednotlivé metody konzervace - zná chemické konzervační prostředky	Konzervování potravin - fyzikální konzervační metody - chemické konzervační metody - konzervování potravinovými přísadami
- popíše zpracování obilí - orientuje se v složení obilných výrobků - rozezná jednotlivé obilné výrobky v obchodě - dokáže zákazníkům poradit	Zpracování obilí – obilné výrobky - zpracování obilí - složení obilných výrobků - obilné výrobky v obchodě - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označování zboží - orientuje se v surovinách - uvědomuje si význam pekářských výrobků z hlediska výživy - popíše výrobu chleba - vyjmenuje druhy chleba - rozezná a vyjmenuje jemné pečivo - rozezná a vyjmenuje trvanlivé pečivo - zná druhy cukrárenských výrobků a jejich správné skladování - poradí zákazníkům při výběru	Pekářské výrobky - právní předpoklady prodeje - základní suroviny pro výrobu pekářských výrobků - složení a význam pekářských výrobků z hlediska fyziologie výživy - výroba chleba - druhy chleba - jemné pečivo - trvanlivé pečivo - cukrárenské výrobky - rady zákazníkům a propagace prodeje v oblasti pečiva
- vyjmenuje prvky označování zboží - zná složení těstovin - popíše suroviny pro výrobu těstovin - popíše výrobu těstovin - rozčlení jednotlivé druhy těstovin podle jakosti	Těstoviny - právní předpoklady prodeje - složení těstovin z hlediska fyziologie výživy - suroviny pro výrobu těstovin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dokáže zákazníkům poradit	- výroba těstovin - jakost - druhy - rady zákazníkům a podpora prodeje
- zná historii cukru - vyjmenuje druhy cukru - vyjmenuje prvky označování zboží - zná suroviny na výrobu - vyjmenuje náhražky cukru - rozezná umělá sladidla - dokáže informovat zákazníky	Cukrovinky, náhražky cukru, umělá sladidla - vznik cukru - druhy cukru - právní předpoklady pro prodej - suroviny - obchodní označení cukrovinek - význam z hlediska fyziologie výživy - druhy náhražek cukru - obchodní formy umělých sladidel - informace pro zákazníky - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označování zboží - popíše výrobu medu - popíše proces získávání medu - orientuje se ve druzích medu - dokáže zákazníkům poradit	Med - právní předpoklady, složení - výroba - získávání - druhy medu v prodeji - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označování zboží - zná význam a složení zmrzliny - popíše suroviny na výrobu zmrzliny - ovládá výrobu zmrzliny - určí typy zmrzliny podle skupin - dokáže zákazníkům poradit	Zmrzlina - právní předpoklady prodeje - složení a význam zmrzliny z hlediska fyziologie výživy - suroviny pro výrobu zmrzliny - výroba zmrzliny - typy zmrzliny - rady zákazníkům a podpora prodeje
- rozdělí složky mléka - vyjmenuje prvky označování zboží - vysvětlí příjem mléka a jeho ošetření - popíše výrobu mléka - orientuje se v druzích smetany - rozčlení tvaroh a mléčné výrobky	Mléko - základní složky mléka - právní předpoklady pro prodej - příjem mléka a jeho mlékárenské ošetření - čerstvé mléko a trvanlivé mléko - výroba zahuštěného a sušeného mléka - smetana a druhy smetany - kysané mléčné výrobky - tvaroh
- vyjmenuje prvky označení zboží - vysvětlí výrobu másla - popíše jednotlivé druhy másla - dokáže zákazníkům poradit	Máslo - složení a význam másla z hlediska fyziologie výživy - právní předpoklady prodeje - výroba másla - druhy másla - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - popíše výrobu sýrů - rozdělí druhy sýrů podle použitého mléka - orientuje se v cizích sýrových specialitách - dokáže zákazníkům poradit	Sýry - právní předpoklady prodeje - složení a význam sýrů z hlediska fyziologie výživy - výroba sýru - druhy sýrů podle použitého mléka

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- cizí sýrové speciality - rady zákazníkům a podpora prodeje

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- popíše složení vajec - vysvětlí, proč se musí ostatní vejce deklarovat - zná správné hodnocení vajec - vejce správně skladuje - dokáže zákazníkům poradit	Vejce a nařízení týkající se vajec - slepičí vejce - složení vajec z hlediska fyziologie výživy - hodnocení konzumních vajec - skladování a trvanlivost vajec - kachní, husí, křepelčí vejce - informace pro zákazníky
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení masa - rozdělí maso na jednotlivé skupiny - popíše rozdělení masa na jeho jednotlivé části - rozezná a rozdělí vnitřnosti - popíše zvěřinu - rozčlení drůbež	Maso jako obchodní zboží - právní předpoklady pro prodej - složení masa z hlediska fyziologie výživy - hovězí maso - vepřové maso - telecí maso - skopové maso - vnitřnosti - zvěřina - drůbež
- vyjmenuje prvky označení zboží - popíše suroviny k výrobě - rozdělí masné výrobky do skupin a podle druhu - zná výrobu masných výrobků	Masné výrobky, šunka, uzené, slanina - právní předpoklady pro prodej - suroviny k výrobě masných výrobků - rozdělení masných výrobků – druhy - výroba masných výrobků
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná jejich složení a význam ve výživě - správně rozdělí a zařadí jednotlivé druhy ryb - vysvětlí výrobu ryb - dokáže zákazníkům poradit	Ryby a rybí výrobky, korýši a měkkýši - právní předpoklady pro prodej - složení a význam z hlediska fyziologie výživy - výroba konzumních ryb - rozdělení ryb - mořské ryby - stěhovavé ryby - sladkovodní ryby - ryby v obchodní nabídce - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - vysvětlí získávání tuků - popíše zpracování tuků - rozdělí jednotlivé druhy tuků - zná jejich obchodní formy	Tuky a oleje, margarín - právní předpoklady pro prodej - význam tuků a olejů z hlediska fyziologie výživy - získávání a zpracování tuků a olejů - druhy živočišných tuků - druhy rostlinných tuků a olejů - obchodní formy jedlých olejů
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení ovoce z hlediska výživy - rozčlení tuzemské ovoce	Ovoce - právní předpoklady pro prodej

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- rozčlení zahraniční ovoce - zná jejich obchodní formy - dokáže zákazníkům poradit	- složení a význam ovoce z hlediska fyziologie výživy - tuzemské ovoce - zahraniční ovoce - obchodní výrobky z ovocných plodů - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení zeleniny a brambor z hlediska výživy - rozdělí zeleninu a brambory do skupin - pozná a zařadí exotickou zeleninu - zná jejich obchodní formy - orientuje se ve výrobcích z brambor - dokáže zákazníkům poradit	Zelenina, brambory - právní předpoklady pro prodej - složení a význam zeleniny a brambor z hlediska fyziologie výživy - druhy a odrůdy zeleniny - exotická zelenina - zeleninové výrobky v obchodě - výrobky z brambor - rady zákazníkům a podpora prodeje
- zná složení luštěnin z hlediska výživy - rozdělí luštěniny do skupin	Luštěniny - složení a význam luštěnin z hlediska fyziologie výživy - rozdělení luštěnin
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení luštěnin z hlediska výživy - uvědomuje si význam hub uměle pěstovaných - dokáže zákazníkům poradit	Houby - právní předpoklady pro prodej - složení a význam hub z hlediska fyziologie a výživy - houby v prodeji uměle pěstované - rady zákazníkům
- charakterizuje koření - rozdělí koření do skupin - vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení koření z hlediska výživy - rozezná jakost koření - orientuje se v nákupu a přepravě koření - ovládá správné skladování koření - vysvětlí zpracování koření - popíše směsi koření - popíše obchodní druhy soli a rozdělí je - rozčlení druhy octa - rozdělí druhy hořčice - zná další dochucovací prostředky - dokáže zákazníkům poradit	Koření a dochucovací prostředky - právní předpoklady pro prodej - význam z hlediska fyziologie výživy - jakost koření - nákup, přeprava a uskladnění koření - zpracování koření - rozdělení koření - směsi koření - sůl - ocet - hořčice - ostatní dochucovací prostředky - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení z hlediska výživy - popíše čajovník a jeho pěstování - orientuje se v úpravě čaje - popíše jednotlivá označení čaje - dokáže zákazníkům poradit	Čaj - právní předpoklady pro prodej - složení a význam z hlediska fyziologie výživy - čajovník a oblast pěstování čaje - úprava čaje - označení čajů - rady zákazníkům a podpora prodeje

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení kávy z hlediska výživy - popíše kávovník a jeho pěstování - vysvětlí výrobu kávy - orientuje se v označení kávy - dokáže zákazníkům poradit	Káva - právní předpoklady pro prodej - význam z hlediska fyziologie výživy - kávovník a oblast pěstování - jak vzniká káva - obchodní označení kávy - rady zákazníkům a podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení kakaa z hlediska výživy - popíše kakaovník a jeho pěstování - vysvětlí jednotlivá zpracování - popíše výrobu čokolády - orientuje se v obchodních výrobcích - dokáže zákazníkům poradit	Kakao - právní předpoklady pro prodej - složení kakaa a jeho význam z hlediska fyziologie výživy - kakaovník, oblast pěstování - zpracování v pěstitelské oblasti - výroba čokolády - výrobky z kakaa v obchodě - rady zákazníkům podpora prodeje
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení nealkoholických nápojů a jejich vliv na výživu člověka - rozdělí nealkoholické nápoje na jednotlivé druhy	Nealkoholické nápoje - právní předpoklady pro prodej - složení nealkoholických nápojů - druhy nealkoholických nápojů
- vyjmenuje prvky označení zboží - vysvětlí pojem jakost vína - zná oblasti pěstování vinné révy - ovládá výrobu vína - rozezná označení vína - orientuje se v třídění vína - vyhledá a rozezná zahraniční vína	Víno - právní předpoklady pro prodej - jakost vína - oblasti pěstování vinné révy v České republice - výroba vína - zvláštní označení vína - třídění vín - zahraniční vína
- vyjmenuje prvky označení zboží - popíše postup při výrobě piva - rozdělí druhy a typy piva - dokáže zákazníkům poradit	Pivo - právní předpoklady pro prodej - postup při výrobě piva - druhy a typy piva - rady zákazníkům a podpora prodeje
- rozdělí lihoviny podle surovin - vyjmenuje destiláty - zná speciální pálenky - orientuje se ve značkových lihovinách - zná konzumní lihoviny	Lihoviny - rozdělení lihovin podle surovin a zpracování - destiláty z vína, speciální pálenky - značkové lihoviny - konzumní – výčepní lihoviny
- zná výrobky studené kuchyně a použité suroviny - orientuje se v nabídce výrobků studené kuchyně - zná podmínky správného skladování výrobků studené kuchyně - dodržuje spotřební lhůty - pozná vady výrobků studené kuchyně	Studená kuchyně - druhy výrobků - použité suroviny - technologické postupy výroby - formy prodeje - vady výrobků
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná hotová krmiva - popíše výrobu potravy pro domácí zvířata - dokáže zákazníkům poradit	Potrava pro domácí zvířata - právní předpoklady pro prodej - hotová krmiva - výroba psího a kočičího krmiva - rady zákazníkům a podpora prodeje

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- vyjmenuje prvky označení zboží - zná složení dětských potravin - orientuje se v normách a označení dětských potravin - dokáže zákazníkům poradit	Dětské potraviny - právní předpoklady pro prodej - význam dětských potravin z hlediska fyziologie výživy - obchodní normy a označení - rady pro zákazníky

5.8 Administrativa prodejn

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Administrativa prodejn
Celkový počet hodin:	32 hodin
Rozvržení do ročníků:	I. r 16 hod. II. r 16 hod
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět poskytuje žákům vědomosti a dovednosti spojené s vedením administrativy v obchodních provozních jednotkách. Žáci se učí správně vyhodnocovat různé druhy informací v obchodě, používat výpočetní techniku a jednoduché soubory například na tisk cenovek, upoutávek apod., seznámí se s jednoduchými výpočty, jsou schopni vyplnit jednotlivé doklady související s nákupem a prodejem zboží. Znalosti získané v tomto předmětu prakticky aplikují při výkonu odborného výcviku.

Cílem předmětu je rozvoj komunikační kompetence žáků v oblasti administrativního stylu. Osvojí si práci s textem v textovém editoru, naučí se zpracovávat písemnosti z vybraných oblastí písemného styku podle norem, osvojí si práci s elektronickými šablonami a v neposlední řadě získají základní dovednosti pro komunikaci prostřednictvím elektronické pošty i elektronického peněžního styku.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vyhotovovali písemnosti potřebné v administrativě prodejn,
- zdokonalovali se v psychomotorických činnostech, vytvářeli si dynamický stereotyp při práci s klávesnicí počítače, dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, dodržovali ergonomická pravidla,
- využívali znalostí a dovedností z oblasti obchodní korespondence nejen v profesním, ale i svém občanském životě a stále se v této oblasti sebevzdělávali,
- využívali digitální prostředky pro vyhledání informací, pracovali s odbornou literaturou a AI,
- při komunikaci dodržovali vžitě konvence a pravidla,
- uvědomovali si vazby na legislativu (obecné morální zákony – pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Komunikační kompetence:

Žáci jsou schopni prezentovat své vědomosti, vysvětlovat a obhajovat své názory, srozumitelně formulovat své myšlenky, vhodně používat odbornou terminologii. Svě myšlenky a názory prosazují vhodným způsobem v rámci žákovského kolektivu, diskutují v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální a sociální kompetence:

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, kritickému posuzování názorů, postojů a jednání, přijímání kritiky, předcházení a řešení konfliktních situací. Osvojují si psychomotorické dovednosti (dynamický stereotyp) při psaní na počítači. Učí se ovládat své chování, být důslední a nekompromisní sami k sobě, rozvíjejí své osobnostní vlastnosti jako například pečlivost, důslednost, zodpovědnost za kvalitu a výsledky své práce, nacvičují zaměření pozornosti, soustředění a sebeovládání.

Kompetence k řešení problémů:

Zadávání samostatných úkolů a řešení situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a k samostatnosti myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro následné uplatnění se ve světě práce. Žáci pracují s různými informačními zdroji, vyhledávají informace v platných státních normách pro administrativu, souvisejících zákonech, vyhláškách a dalších souvisejících právních normách.

Digitální kompetence:

Žáci jsou vedeni k samostatnému využívání dostupných digitálních zařízení a aplikací pro získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce. Osvojí si využívání digitálních technologií jako zdroje pro sebevzdělávání se v oboru. Jsou vedeni k užívání běžného softwaru počítače při administrativních úkonech v prodejně.

Kompetence občanské a kulturní:

Žáci využívají vědomostí a dovedností z učiva předmětu i ve svém občanském životě. Chrání životní prostředí, jsou vedeni k hospodárnému využívání energie a dodržování principů udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Zvládnutí učiva o vedení administrativy dává žákům možnost snáze zvládat požadavky při svém budoucím pracovním uplatnění.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření teoretické výuky a všech doplňkových akcí zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů. Žáci jsou vedeni k týmové spolupráci, při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se rozdělit si a plánovat práci, dodržovat časový harmonogram, být spoluzodpovědní za konečný výsledek týmové práce.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáky znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadávání samostatných úkolů a řešení modelových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí jejich samostatnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žáci aktivně používají aplikační programové vybavení, vyhledávají informace ve webovém prostředí pro praktické řešení a rozhodování a používají progresivní digitální technologie.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům český jazyk a literatura, základy společenských věd, informační a komunikační technologie a odborný výcvik, dále pak ke všem teoretickým odborným vyučovacím předmětům.

Metody výuky

Při volbě metod se upřednostňují metody, které aktivizují činnost žáka při výuce a podporují jeho rozvoj. Klade se důraz na týmovou práci, vytvářejí se modelové situace odpovídající budoucím podmínkám praxe. Žáci jsou vedeni k samostatné práci a k získávání informací prostřednictvím komunikačních prostředků a technologií.

Při výuce budou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení bude probíhat jak písemnou, tak ústní formou. Písemné přezkoušení bude realizováno průběžně z daného celku a po ukončení každého samostatného tematického celku.

Týmová práce bude hodnocena slovně a bude nedílnou součástí celkového hodnocení. Samostatnou částí hodnocení žáků bude jejich aktivita a přístup k výuce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

16 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- ovládá kalkulačku - pracuje s PC – základní programy - provádí výpočty (zaokrouhlování) - k rutinním výpočtům používá dostupné digitální nástroje	Význam administrativy v prodejně - využití výpočetní techniky - úprava výpočtů
- ví, co je procentový počet - pracuje s výpočtem procent - vyplní inventarizační soupis - spočítá inventarizační rozdíl - pracuje se skladovým soupisem - orientuje se v evidenci materiálu - ovládá práci s kalkulátorem	Praktické příklady - procentový počet – výpočty přírážek a slev - inventarizační soupis - inventarizační rozdíly - skladový soupis - evidence materiálu
- rozliší funkce obchodních tiskopisů - vyplňuje obchodní tiskopisy ručně na papíře i v digitální podobě	Obchodní dokumentace - dodací list - faktury - objednávka - reklamační protokol - účtenka - paragon

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

16 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- popíše druhy mezd - spočítá základní mzdu - vysvětlí evidenci pracovníků	Mzdy - výpočet mzdy - evidence pracovníků
- vyjmenuje druhy cen - rozliší jejich jednotlivé funkce - stanoví prodejní cenu	Ceny - druhy cen - funkce ceny - stanovení prodejní ceny
- uvědomuje si důležitost prezentace výrobku - připraví nabídku zboží pomocí PC - ovládá přípravu jednoduché prezentace na PC	Reklama a nabídka - prezentace výrobků - nabídka výrobků na prodejně

5.9 Odborný výcvik

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce		
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma		
Předmět:	Odborný výcvik		
Celkový počet hodin:	2352 hodin		
Rozvržení do ročníku:	I. r 672 hod	II. r 784 hod	III. r 896 hod
Platnost od:	1. 9. 2025		

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem odborného výcviku je poskytnout žákům soubor vědomostí a dovedností potřebných k přepokládanému budoucímu uplatnění v oblasti prodeje zboží. Žáci získají přehled o vybraných skupinách zboží, naučí se odborně manipulovat se zbožím, se stroji, zařízeními a pomůckami určenými pro prodej zboží a úklid pracoviště, naučí se organizovat si práci a dodržovat stanovené technologické postupy. Důraz je kladen na vytvoření správných pracovních návyků, na dodržování osobní hygieny, provozní disciplíny a hygieny prostředí, na dodržování zásad ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a na důsledné dodržování zdravotně-hygienických předpisů.

Žák během výuky dodržuje předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny osobní a prodeje, protipožární ochrany. Vystavuje, ošetřuje, balí a připravuje zboží k prodeji, skladuje zboží, obsluhuje zákazníka, vystavuje doklad o prodeji zboží, vyřizuje případné reklamace a vyplňuje příslušné doklady, pracuje bezpečně se zařízením, nástroji a pracovními pomůckami. Výuka navazuje na odborné předměty, především na zbožíznalství a obchodní provoz. V rámci odborného výcviku si žáci z těchto odborných předmětů ověří své znalosti.

Předmět se podílí na formování žáků tak, aby cítili potřebu se aktivně zapojit do občanského života. Učí je tomu, aby uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti jiných lidí, přijímali odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a citění. Vede žáky k osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro kvalifikovaný výkon budoucího povolání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali vědomosti z vyučovacích předmětů obchodní provoz, zbožíznalství a administrativa prodejny při své praktické činnosti,
- trvalým nácvikem a procvičováním praktických činností si vytvářeli praktické dovednosti a vhodné pracovní návyky, dynamický stereotyp,
- při práci uvědoměle dodržovali zásady BOZP a PO,
- důsledně dodržovali stanovené hygienické předpisy,
- při práci jednali v souladu s principy udržitelného rozvoje,
- ve styku se zákazníky dodržovali pravidla slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a normami společenského chování,
- hospodárně zacházeli se zbožím,
- byli všímaví a včasným upozorněním na problémy a problémové situace na pracovišti předcházeli škodám,
- efektivně a bezpečně využívali digitální technologie, pracovali s digitálními daty, přijímali a využívali nové technologie v odborné oblasti.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Předmět je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vyučovací předmět odborný výcvik systematicky rozvíjí všechny kompetence formované v teoretickém vyučování.

Žáci jsou připraveni zejména:

- chápat důsledky a následky svého jednání a chování,

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu chování,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, při prodejním rozhovoru předcházet konfliktům, řešit samostatně běžné pracovní překážky, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a získaných teoretických znalostí, řešit pracovní problémy včetně možných konfliktních situací,
- adekvátně reagovat na danou situaci,
- přijímat hodnocení výsledků své práce a jednání,
- správně používat odpovídající matematické postupy, převádět jednotky množství, mít reálný odhad při vážení,
- využívat digitální prostředky a nástroje pro získávání informací a tvorbu jednoduchých prezentací,
- uplatnit se na trhu práce.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Celkové pojetí a zaměření odborného výcviku zafixuje v žácích názor, že podmínkou kvalitního života v demokratické společnosti je odpovědné jednání, dodržování zákonů a morálních principů.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Žáci se učí efektivně a hospodárně využívat surovinových a energetických zdrojů a nakládat s odpady šetrně k životnímu prostředí. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali nejen o své zdraví, ale i o zdraví svých spoluobčanů, snažili se chránit životní prostředí a zachovávat je pro budoucí generace.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k svědomitému plnění pracovních povinností, k dodržování stanovených technologických postupů, seznamují se s demokratickými zásadami na pracovišti. Výkonem odborného výcviku v reálných provozech na smluvních pracovištích školy získávají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mají reálnou představu o pracovních podmínkách, o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky, tyto požadavky mohou pak porovnat se svými předpoklady. Žáci znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Oblast Člověk a digitální svět je začleňována zapojením digitálních technologií, prostředků a nástrojů do výuky. Žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace ve webovém prostředí, následně je třídí, kriticky hodnotí a využívá při praktických činnostech. Moderní digitální technologie a aplikace používá při řešení problémů a ke zjednodušení a usnadnění rutinní práce a rozhodování.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy prakticky ke všem vyučovacím předmětům, důraz je kladen zejména na úzké sepětí s předměty obchodní provoz, zbožíznalství a administrativa prodejn.

Metody výuky

Odborný výcvik probíhá zejména na smluvních pracovištích Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov formou skupinové výuky. Výuka kombinuje metodu výkladu, demonstrace, pozorování, diskuse, řízené praktické činnosti a samostatné praktické činnosti pro upevňování dovedností žáků. Je zdůrazněn individuální přístup, pro každého žáka jsou voleny vhodné metody a speciální formy praktického nácviku v závislosti na jeho fyzických i duševních schopnostech.

S přihlédnutím k tomu, že do tohoto oboru vzdělání jsou přijímáni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, byla ve škole zřízena i vlastní pracoviště odborného výcviku. Tato pracoviště jsou určena

především pro žáky prvních ročníků, neboť některé žáky se specifickým handicapem nelze ihned zařadit na standardní smluvní pracoviště do běžného provozu prodejen. Umožňují žákům projít všechny základní činnosti, které se uskutečňují v malých prodejnách. Žákům je věnována individuální péče a na zvládnutí požadovaných činností mají více času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základem pro individuální hodnocení je výsledek praktické činnosti žáka při výkonu odborného výcviku. Žáci jsou hodnoceni na základě předvedení a splnění praktických úkolů, je kladen důraz na zručnost, estetiku, odborné znalosti, správnost obchodních výpočtů. Průběžně se hodnotí i zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, zručnost, přesnost, způsob komunikace, upravenost, chování, dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů při prodeji zboží.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

672 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, při obsluze strojů postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci, zajistí první pomoc, uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární ochrana - proškolení bezpečnosti práce a hygiena práce - práce zakázaná mladistvým, požární ochrana (návěv) - příčina úrazů a jejich prevence - první pomoc - seznámení žáka s osnovou učiva na odborném výcviku
- připraví zboží k prodeji - zná vlastnosti prodáváného zboží - správně skladuje vybrané druhy zboží - manipuluje se zbožím v souladu s technickými normami - posoudí kvalitu daného zboží	Příprava pracoviště - nácvik přípravných prací před zahájením prodejního procesu, úklid pracoviště - hygienická a estetická příprava pracoviště - čištění nábytku v prodejně
- komunikuje se zákazníkem - vhodně se chová k jednotlivým spolupracovníkům - správně řeší jednoduché konfliktní situace - vybaluje zboží a vhodně provádí jeho nabídku - samostatně vede prodejní rozhovor - odborně obsluhuje v daných úsecích	Nácvik prodeje vybraných skupin zboží - jednání se spotřebitelem, oslovení a poděkování - chování ke spolupracovníkům - řešení jednoduchých konfliktních situací, prodejní rozhovor - prodej v úseku lahůdky, zelenina, uzeniny a kavárna - vybalování zboží (drogistické zboží) - nabídka zboží formou ochutnávky - nácvik výdeje zboží
- rozlišuje obaly - správně balí potravinářské zboží a zvolí vhodný obalový materiál - samostatně krájí a porcuje zboží - zná vybrané druhy zboží a správně je váží - dodržuje zásady bezpečnost při práci s obaly	Nácvik vážení a balení zboží - rozlišování druhů obalů a obalových materiálů - bezpečnostní předpisy při práci s obaly - nácvik balení potravinářského zboží (bonboniéry, láhve, dárkové koše, balení zákusků, balení kávy)

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- nácvik vážení v oddělení ovoce a zeleniny - ruční krájení a porcování zboží v předprodejní přípravě
- zná zboží a správně je označí - zboží správně uloží podle sortimentních skupin - pozná aromatické zboží a vlivy, které na ně působí - vhodně pečuje o skladované zboží - připraví zboží a pomůcky k prodeji - dodržuje hygienické a estetické zásady prodeje	Nácvik skladování a doplňování zboží - poznávání sortimentu zboží - uložení zboží podle sortimentních surovin - nácvik vkládání zboží do regálů (drogerie, nápojové centrum) - zakázané sousedství zboží (aromatické zboží), vlivy, které na ně působí - péče o kvalitu skladovaného zboží - příprava zboží a pomůcek pro prodej - dodržování hygienických zásad - uplatňování estetických zásad
- zná BOZP při skladování zboží - provádí převážku zboží - vhodně zboží skladuje - správně používá základní techniky aranžérských prací - samostatně vytváří cenovky a popisky - vyplňuje potřebné obchodní tiskopisy	Obchodní operace v obchodě - odběr a převážka zboží, skladování zboží - vyplňování dokladů (reklamační list, dodací list, objednávka zboží, paragon, náležitosti účtenky) - vytváření cenovek a popisků - aranžérské písmo (švihovka)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

784 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - zajistí první pomoc - při obsluze strojů postupuje v souladu s předpisy a stanovenými pracovními postupy - uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární ochrana - hygiena práce - práce zakázaná mladistvým - požární ochrana - příčiny úrazů a jejich prevence - první pomoc
- charakterizuje prodejnu - zná prostorové řešení a úpravu prodejen (namaluje náčrt vnitřní a vnější úprava prodejny) - uvede hlavní úkol a cíl prodejny	Prodejna - charakteristika prodejny, - úprava a prostorové řešení prodejen - hlavní úkol a cíl prodejny
- ovládá základní techniky aranžérských prací - vytváří cenovky, popisky - spolupracuje při vytváření estetického prostředí interiéru prodejny - provádí jednoduché výstavky a aranžování zboží v prodejně s přihlédnutím ke specifice sortimentu	Podpora prodeje Písemnosti - dodací list - faktura - objednávka - vyřízení reklamací - náležitosti účtenky, paragonu
- pečuje o technická zařízení určená k úklidovým pracím v obchodě	Strojní krájení a porcování zboží - obsluha strojů

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje bezpečnost práce při spouštění stroje - dodržuje technologický postup při balení potravin - dbá na pozornost při práci (např. při kontaktu s horkými povrchy v pekárně, uzeniny a sýry) - věnuje zvýšenou pozornost a soustředěnost při používání ostrého náradí a dbá na dostatečný pracovní prostor	• kráječ na chleba • balička - práce s nožem (úsek uzenin a lahůdek)
- pracuje samostatně s dopravními prostředky - nakládá a vykládá zboží z dopravního prostředku - se zbožím správně manipuluje - dodržuje zásady bezpečnosti práce při obsluze dopravních prostředků a při manipulaci se zbožím	Obsluha dopravní techniky • paletizační vozík • plošinka • rudl - manipulace s dopravními prostředky - nakládání a vykládání zboží - manipulace se zbožím v dopravních prostředcích - seznámení s dopravní technikou na jednotlivých pracovištích
- rozliší typy lahví a správně je uloží do přepravek, ošetří je - zná rozdělení alkoholických a nealkoholických nápojů - správně skladuje jednotlivé nápoje - zná druhy i funkce obalů - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Nealkoholické a alkoholické nápoje <u>Nealkoholické nápoje</u> - rozdělení - význam ve výživě - posuzování jakosti - vady - skladování <u>Alkoholické nápoje</u> - rozdělení - výroba - tržní druhy - jakostní znaky - vady - skladování <u>Výkup lahví</u> - rozlišování typu lahví a jejich správné vkládání do přepravek - péče o lahve na prodejně - druhy a funkce obalů
- zná základní a doplňkové formy prodeje - ví, které služby jsou poskytované prodejnou - provede odběr i přejímku zboží - správně se vyjadřuje při komunikaci se zákazníkem - rozlišuje záruční lhůty při doplňování zboží	Formy prodeje - základní formy prodeje - doplňkové formy prodeje - služby poskytované prodejnou - komunikace se zákazníkem (pultový prodej uzenin, lahůdek, zeleniny; kavárny) - odběr, přejímka, kontrola zboží - nabídka (záruční lhůty)
- svými smysly rozezná jednotlivé druhy běžného koření a popíše kuchyňské použití - zná druhy koření - popíše přejímku a správné skladování	Odborný prodej a znalosti koření - význam, rozdělení - použití - směsi koření - přejímka a skladování - smyslové hodnocení vybraných druhů zboží

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

896 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu - příčiny úrazů a jejich prevence	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce - práce zakázané mladistvým - požární ochrana - příčiny úrazů a jejich prevence, zajištění první pomoci
- správně rozezná a vhodně zabalí jednotlivé druhy pečiva - doplňuje výrobky do regálů podle druhu - popíše skladování pečiva a provede přejímku - správně přeskladí pečivo	Pekařské a cukrářské výrobky <u>Chléb</u> - význam ve výživě - tržní druhy - jakostní znaky - vady - balení chleba - doplňování do regálů podle druhu <u>Rozdělení pečiva</u> - hygiena - skladování - balení <u>Cukrářské výrobky</u> - význam - surovina - přejímka - znaky - skladování <u>Kavárna</u> - pultový prodej - pomocné práce <u>Pekárna</u> - balení pečiva - doplňování pečiva
- rozpozná tržní druhy ovoce a zeleniny - ošetřuje a průběžně doplňuje zboží - vhodně skladuje zboží - provádí přejímku zboží	Ovoce a zelenina - význam - rozdělení - přejímka a skladování - vady - pultový prodej a doplňování
- ovládá pultový prodej ryb a rybích výrobků - rozliší tržní druhy ryb, jakostní znaky - samostatně ošetřuje zboží a kontroluje záruční lhůty - aranžuje konzervy - zná skladování jednotlivých výrobků	Ryby a rybí výrobky <u>Ryby</u> - význam ve výživě, tržní druhy, jakostní znaky, skladování <u>Rybí výrobky</u> - rozdělení, jakostní znaky, polokonzervy, rybí konzervy <u>Pultový prodej ryb a rybích výrobků</u>
- správně určí tržní druhy mléka - rozliší záruční lhůty u jednotlivých mléčných výrobků - provede odběr a přejímku zboží - samostatně pečuje o jednotlivé druhy zboží	Mléko a mléčné výrobky <u>Mléko</u>

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
- správně výrobky skladuje, kontroluje záruční lhůty	- tržní druhy, záruční lhůty, kuchyňské použití, odběr a přejímka, skladování <u>Máslo, tvaroh, sýry</u> - význam, tržní druhy, přejímka, skladování, vady - prodej sýrů a pomazánek <u>Prodej mléčných lahůdek</u> - pultové oddělení - tržní druhy - skladování - vady
- rozliší tržní druhy výrobků - správně určí jakostní znaky výrobků - správně skladuje a ošetřuje zboží - doplňuje zboží podle záručních lhůt a počtu řad	Káva, čaj, kakao a kávoviny <u>Káva</u> - výroba, význam, tržní druhy, jakostní znaky, vady, balení kávy, trvanlivost, skladování, zásady přípravy kávy <u>Čaj</u> - význam, tržní druhy, dovoz, trvanlivost, zásady přípravy čaje, úprava a složení <u>Kakao a kávoviny</u> - význam, tržní druhy, zpracování kakaových bobů, jakostní znaky, vady, skladování
- zná tržní druhy čokolád a cukrovinek - zná postup výroby čokolády a cukrovinek - správně cukrovinky skladuje - správně o zboží pečuje	Čokoláda a cukrovinky <u>Cukrovinky</u> - význam, tržní druhy - výroba cukrovinek - skladování cukrovinek <u>Čokoláda</u> - význam čokolády ve výživě člověka - výroba čokolády - tržní druhy čokolády - skladování čokolády - mytí regálů a doplňování zboží
- rozliší jednotlivé tržní druhy masa - odborně obsluhuje u pultového prodeje uzenin - zná přejímku a skladování masa a masných výrobků	Maso a masné výrobky <u>Maso</u> - charakteristika - rozdělení - složení - jakost - skladování - smyslové hodnocení <u>Masné výrobky</u> - pultový prodej - suroviny - rozdělení - tržní druhy - výroba - vady

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- skladování - přejímka

5.10 Řízení motorových vozidel (Nepovinný předmět)

Obor vzdělání:	66-51-E/01 Prodavačské práce
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní forma
Předmět:	Řízení motorových vozidel
Celkový počet hodin:	96 hodin
Rozvržení do ročníku:	žák si předmět zařadí do kteréhokoliv ročníku studia
Platnost od:	1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je připravit žáky ke složení zkoušek pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“, což předpokládá jednak naučit žáky předpisům o provozu na pozemních komunikacích, základům údržby a ovládání vozidla a teoretickým základům bezpečné jízdy, jednak absolvovat praktické jízdy motorovým vozidlem.

Učivo má za úkol:

- rozvíjet teoretické znalosti a zdokonalovat praktické dovednosti v řízení a ovládání motorového vozidla,
- vytvářet smysl pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorového vozidla,
- vytvářet smysl pro účelnost a využitelnost techniky,
- rozvíjet komunikativní a motorické schopnosti a dovednosti při řízení jednotlivých typů motorových vozidel.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli pracovat a reagovat na danou situaci samostatně,
- pracovali soustředěně,
- při studiu dopravní problematiky využívali dostupné digitální prostředky a aplikace,
- mysleli ekologicky a ekonomicky.

Předmět žáky připravuje ke složení zkoušky pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“. Vlastní zkouška se provádí testem z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy pomocí výpočetní techniky a praktickou jízdou za přítomnosti učitele autoškoly a zkušební komisaře magistrátu.

Test obsahuje otázky:

- z pravidel provozu na pozemních komunikacích,
- z předpisu o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích,
- ze zdravotnické přípravy,
- z předpisů souvisejících s provozem na pozemních komunikacích, které jsou součástí výuky podle učebních osnov.

Zkouška prováděná pomocí výpočetní techniky je sestavována náhodným výběrem jednotlivých zkušebních otázek. Znění všech zkušebních otázek z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy vydává ministerstvo ve Věstníku dopravy.

Na vykonání zkoušky se stanoví doba 30 minut. Žadateli o řidičské oprávnění, který doloží lékařským vyšetřením, že trpí poruchou dyslexie nebo dysgrafie, prodlouží zkušební komisař předepsanou dobu na dvojnásobek.

Počet otázek v testu, jejich bodové hodnocení, složení testu podle bodového hodnocení a minimální počet bodů nutný k získání jednotlivých skupin řidičského oprávnění stanoví prováděcí předpis.

Praktická zkouška se provádí praktickou jízdou po dobu nejméně 30 minut, kde žák předvede samostatně praktické dovednosti v ovládání vozidla a řešení dopravních situací v městském a mimoměstském provozu.

Podmínkou pro zařazení žáka do nepovinného předmětu řízení motorových vozidel je:

- vyplněná žádost o řidičské oprávnění potvrzená lékařem a posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel,
- uchazeč nemá uloženou sankci, která spočívá v zákazu řízení motorových vozidel,
- splňuje minimální věk 18 měsíců před dovršením věku pro danou skupinu (pro skupinu B 18 let).

Náklady spojené s praktickou částí výcviku hradí žák. Cena je stanovena vnitřní směrnicí ředitele školy. Správní poplatek za vykonání závěrečné zkoušky hradí žák.

V případě, že žák v rozsahu hodin praktické jízdy není dostatečně způsobilý k vykonání závěrečné zkoušky, má možnost po domluvě s vyučujícím rozšířit počet hodin za poplatek stanovený vnitřní směrnicí ředitele školy.

Řidičský průkaz skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel do celkové hmotnosti 3,5 tuny a maximálního počtu 8 pasažérů plus řidič (případně s přívěsem do 750 kg). Dále opravňuje k řízení traktorů a samojízdných pracovních strojů o maximální přípustné hmotnosti do 3,5 tuny a motocyklů do objemu válců 125 cm³ s automatickou převodovkou.

Realizace rozvoje klíčových kompetencí

- člověk a životní prostředí – vědomí šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli manipulaci s vozidlem, likvidace a recyklace vozidel,
- člověk a svět práce – získáním řidičského oprávnění nabývá žák dalších profesních kompetencí,
- digitální kompetence – příprava i zkoušení systémem PC.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Učí se jednat s lidmi a hledat kompromisy.

V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali na své zdraví, dobré životní prostředí a snažili se je chránit a zachovávat pro budoucí generace.

V oblasti Člověk a svět práce je základem práce s informacemi, vyhledávání a jejich vyhodnocování (například při volbě řešení pracovního problému), žák se připravuje na vlastní pracovní uplatnění na trhu práce. V oblasti Člověk a digitální svět žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace na internetu pro praktické řešení a rozhodování a používá progresivních digitálních technologií a aplikací.

Realizace mezipředmětových vztahů

Pro zvýšení účinnosti výchovně vzdělávacího procesu využívá předmět mezipředmětové vztahy zejména s vyučovacími předměty informační a komunikační technologie, základy společenských věd a tělesná výchova.

Metody výuky

Výuka je rozdělena na výuku teoretickou a praktickou. Teoretická část využívá v první fázi informačně receptivní metodu ve formě výkladu a demonstrace s využitím dataprojektoru. V následné druhé fázi je využito reproduktivní metody ve formě psaní testů a ústního popisu. Tematické celky jsou doplněny příklady z praxe.

Praktická výuka bude probíhat formou praktických činností, jako je praktická údržba, zdravotnická příprava a praktická jízda. Při výuce budou využívány funkční modely vozidel ve středisku Jirkov a Chomutov.

Výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu za použití audiovizuální techniky, v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci.

Výuka praktické údržby se provádí na výcvikovém vozidle a také:

- na modelu palivové, elektrické, brzdové, chladicí a mazací soustavy automobilu,
- na modelu zážehového a vznětového motoru,
- na modelu převodovky a spojky, nebo
- na modelu jednotlivých částí automobilu se zachovanými funkčními vlastnostmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žák bude hodnocen ze znalostí obsahově shodných se závěrečnou zkouškou z odborné způsobilosti v autoškolě:

- znalosti zákonů a pravidel pro provoz vozidel na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy formou schválených zkušebních testů.

Zásady hodnocení za pololetí:

- 4 x písemný test,
- 1 x ústní zkoušení,
- 10 x test MV ČR na PC.

Minimální počet známek pro klasifikaci: 2 písemné testy a 5 testů na PC.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů ČR č. 470 ze dne 12. prosince 2000, kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, stanovuje minimální rozsah **hodin v předmětech výuky a výcviku:**

Teoretická výuka					
Výuka předpisů o provozu vozidla	Výuka o ovládání a údržbě vozidla	Výuka teorie zásad bezpečné jízdy	Výuka zdravotnické přípravy	Opakování a přezkoušení	Celkem teoretická výuka
18	2	10	2	4	36
Praktická výuka					
Praktická jízda	Praktická údržba		Praktická zdravotnická příprava		Celkem praktická výuka
28	2		4		34

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	Řízení motorových vozidel Řidičské oprávnění skupiny „B“ - praktický výcvik v řízení a ovládání motorového vozidla
- ovládá předpisy o provozu na pozemních komunikacích, zákon č. 361/2000 Sb. - zvládne teoretickou přípravu z ovládání a údržby vozidla - zná občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel	Výuka předpisů o provozu na pozemních komunikacích - předpisy o provozu na pozemních komunikacích - řešení dopravních situací - předpisy související s provozem na pozemních komunikacích v rozsahu pro příslušnou skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění - předpisy o řidičských oprávněních a řidičských průkazech - doklady potřebné při provozu vozidla podle příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění - občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel
- zná základní soustavy vozidla a jejich používání, dovede používat ovládající ústrojí, provádí preventivní údržbu vozidla a jednoduché opravy	Ovládání a údržba vozidla - všeobecný popis a sestava vozidla příslušné kategorie

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- popis základních soustav vozidla, jejich charakteristika, účel, činnost a základní údržba, zásady jejich správného používání - ovládací ústrojí vozidla, ovladače a sdělovače, jejich umístění a označení - základní provozní údaje vozidla - zásady preventivní údržby vozidla a její význam pro bezpečnost a hospodárnost provozu a ochranu životního prostředí - postup při provádění základní údržby a jednoduchých oprav vozidla - nejrozšířenější závady a poruchy vyskytující se na vozidle a základní postupy při jejich zjišťování - v případě, že se jedná o výuku u osoby tělesně postižené, která bude řídit vozidlo konstrukčně přizpůsobené jejímu zdravotnímu stavu, provádí se výuka o ovládání a údržbě vozidla o vozidlu konstrukčně přizpůsobeném zdravotnímu stavu tělesně postižené osoby
- dodržuje základní pravidla v bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích - dodržuje předpisy na pozemních komunikacích, dbá na ostražitost vůči ostatním uživatelům pozemních komunikací - pečuje o technický stav vozidla z hlediska bezpečnosti a jeho používání s ohledem na životní prostředí - má dostatečné řidičské dovednosti při rozjetí vozidla, řazení a používání brzd - přizpůsobuje jízdu různým povětrnostním a klimatickým podmínkám, denní a noční době a počasí - nepodceňuje rozbor příčin dopravních nehod, dodržuje požadavky na bezpečnou jízdu jak vůči sobě, tak i přepravovaným osobám - využívá digitální aplikace k získávání aktuálních informací o povětrnostních vlivech, hustotě provozu, dopravních komplikacích apod.	Teorie řízení a zásad bezpečné jízdy - činitelé ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích - vliv alkoholu, drog, léků, stavu mysli a únavy na chování řidiče - právní úpravy doby jízdy a doby odpočinku - problematika vzájemných vztahů jednotlivých účastníků provozu na pozemních komunikacích (dopravní etika) - specifická rizika plynoucí z nedostatku zkušeností ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích a nejzranitelnějších kategorií uživatelů pozemních komunikací, jako jsou děti, chodci, cyklisté a osoby těžce zdravotně postižené, a specifická rizika plynoucí z reakcí tělesně postižených řidičů, kteří řídí vozidla konstrukčně přizpůsobená jejich postižení - vliv technického stavu vozidla na bezpečnost jízdy - pravidla týkající se používání vozidel s ohledem na životní prostředí - základní fyzikální podmínky jízdy vozidla - základní postupy řidičských dovedností při rozjetí vozidla, řazení rychlostních stupňů, používání brzd, zastavování a couvání - nejdůležitější zásady týkající se sledování bezpečné vzdálenosti mezi vozidly, přilnavosti pneumatik a brzdové dráhy v závislosti na povětrnostních podmínkách jízdy s přívěsem, vlečení vozidel - uložení a přeprava nákladu

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
	- rizikové faktory jízdy automobilu v různých situacích, za různých povětrnostních a klimatických podmínek, vliv změny počasí, denní a noční doby - charakteristiky různých typů komunikací a řešení krizových situací - doby vnímání, posuzování, rozhodování a reakce, zásady předvídavosti, rozpoznání a řešení kritických situací - rozbor příčin dopravních nehod - zařízení pro bezpečnost vozidel, zejména používání bezpečnostních pásů a zadržných systémů, faktory aktivní a pasivní bezpečnosti vztahující se k vozidlu a přepravovaným osobám - jízda s vozidlem vybaveným elektronickými řídicími systémy k ovládání vozidla - seznámení s integrovaným záchranným systémem - seznámení se zásadami potřebnými pro čtení v silniční mapě
- zná integrovaný záchranný systém - zná obecné zásady jednání při dopravních nehodách, zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních - rozezná stavy bezprostředně ohrožující život - zná způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla - pracuje s videonávody pro poskytování první pomoci	Zdravotnická příprava - prevence dopravních nehod ze zdravotních příčin - obecné zásady jednání při dopravních nehodách - zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních - stavy bezprostředně ohrožující život - možnosti a způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla
- zná a ovládá jednotlivé prvky automobilu - připraví vozidlo před jízdou - nacvičí základní dovednosti s vozidlem: rozjezd, zastavení, brzdění - ovládá vozidlo v provozu - řeší situace vyvolané provozem na pozemních komunikacích	Praktická jízda - seznámení s vozidlem - příprava vozidla před jízdou - jízda na autocvičišti - jízda v mírném provozu - jízda ve středním provozu - jízda v silném provozu
- upevňuje vědomosti pro úspěšné vykonání závěrečné zkoušky - k systemizaci potřebných poznatků využívá digitální aplikace k získávání informací o povětrnostních vlivech, hustotě provozu, dopravních komplikacích apod.	Opakování
	Závěrečná zkouška

6 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

6.1 Základní materiální podmínky

Základní materiální podmínky tvoří:

- nezbytné prostory pro uložení náčiní, strojního vybavení, učebních a jiných pomůcek, zboží,
- prostory pro přípravnou práci učitele nebo učitele odborného výcviku vybavené odpovídajícím úložným nábytkem,
- náčiní, pomůcky, učebnice, didaktická a výpočetní technika,
- učební pomůcky potřebné pro výuku v jednotlivých oblastech vzdělávání, tělocvičné nářadí a náčiní.

Teoretické vyučování

Pro splnění učebních cílů v daném oboru vzdělání má škola k dispozici standardní učebny. Jejich technický stav, vybavení nábytkem a vybavení učebními pomůckami odpovídají současným požadavkům na zabezpečení moderní výuky.

Učebny: PC, dataprojektor, ozvučení
připojení na internet a vnitřní síť

Učebny IKT: PC, dataprojektor, ozvučení
PC pro žáky - 16 a 24 stanic připojených na vnitřní síť a internet

Praktické vyučování

Praktické vyučování je realizováno v předmětu odborný výcvik. Odborný výcvik je smluvně zajištěn na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob v různých typech provozních jednotek s různými formami prodeje (malé prodejny, supermarkety, hypermarkety). Všechna pracoviště splňují hygienické požadavky pro výuku žáků. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně nebo u smluvních partnerů (např. Globus ČR, k. s.). Organizace praktického vyučování je řešena tak, aby žáci měli potřebné přestávky na jídlo a oddech.

Žáci v oboru Prodavačské práce získávají své první zkušenosti též na pracovišti odborného výcviku Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov, tedy ve školní prodejně Václavka. Toto pracoviště umožňuje konání odborného výcviku především žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, neboť umožňuje realizovat zvýšenou individuální péči o tyto žáky. Ve školní prodejně probírají žáci témata týkající se nácviku celého prodejního procesu, komunikace se zákazníkem, balení zboží, účtování zboží, doplňování zboží, vyhotovování dokladů spojených s provozem prodejny, úpravy prodejny, dále hygieny prodeje, manipulace s obaly apod. Provozní doba školní prodejny je podřízena organizaci školního roku, prodejna je uzavřena o svátcích, o podzimních, jarních a hlavních prázdninách.

Přehled technického zařízení:

1. přepravní vozíky,
2. nářezový stroj,
3. balicí stroj,
4. kráječ chleba,
5. váhy,
6. elektronická kontrolní pokladna.

6.2 Personální podmínky

Personální zabezpečení výuky se řeší v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění, a dalšími souvisejícími předpisy.

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů získali odbornou kvalifikaci studiem magisterského studijního programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy nebo ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně vzdělávacího předmětu a vysokoškolským vzděláním v oblasti pedagogických věd, zaměřeném

na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, a to včetně speciálně pedagogického vzdělání.

Učitelé odborných předmětů získali odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu, a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky podle § 22 odst. 1.

Učitelé odborného výcviku získali odbornou kvalifikaci středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky s praxí v oboru v délce nejméně 3 let a středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, nebo

středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo studiem pedagogiky.

6.3 Organizační podmínky

Školní vzdělávací program se uskutečňuje v souladu s rámcovým vzdělávacím programem 65-51-E/01 Prodavačské práce a v souladu s platnými právními předpisy. Podle školského zákona poskytuje škola nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím těchto dokumentů školy:

- Školního řádu
- Hodnocení rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví při práci
- Traumatologického plánu (Plánu první pomoci)
- Provozních řádů odborných učeben
- Směrnice k zajištění požární ochrany a požární prevenci
- Pokynů k výuce tělesné výchovy
- Pokynů k odbornému výcviku
- Pokynů k průběhu exkurzí a zahraničních praxí a stáží

S těmito dokumenty jsou žáci na začátku každého školního roku prokazatelně seznámeni.

Všechny uvedené dokumenty vycházejí z platných právních předpisů, zejména:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tzv. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek č. 65/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Realizace BOZP a PO je v návaznosti na platnou legislativu řešena v těchto směrnících:

- Systém organizace, řízení a odpovědnosti za BOZP na Střední škole technické, gastronomické a automobilní, Chomutov
- Hodnocení pracovních rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví

- Plán první pomoci – traumatologický plán
- Pracovně bezpečnostní a technologická pravidla jednotlivých učeben
- Organizační směrnice k zajištění PO a organizační uspořádání PO
- Příkaz k zajištění školení zaměstnanců o požární ochraně
- Požární evakuační plán – škola, dílny
- Požární poplachová směrnice
- Požární knihy jednotlivých pracovišť

Základní pravidla v předcházení rizikům ohrožení zdraví, požární ochraně a první pomoci

Předcházení rizikům

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s tím přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- a) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- b) plnit pokyny zaměstnanců školy vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Omezení pro činnost žáků

- a) Při praktickém vyučování mohou mladiství žáci vykonávat pouze činnosti, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji, a učitelé musí poskytovat žákům při práci zvýšenou péči.
- b) Na žáky se při praktickém vyučování a při praktické přípravě vztahují ustanovení zákonů, nařízení vlády a vyhlášek, které upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- c) Škola dodržuje zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

Zdravotní předpoklady

- a) Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.
- b) Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
- c) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému učiteli odborného výcviku.

Zvláštní pravidla při některých činnostech

- a) Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při praktickém vyučování dodržována další zvláštní pravidla. Škola klade zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.
- b) Při praktickém vyučování, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například: náramky, hodinky, náušnice, piercing, náhrdelníky, prsteny, ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa stanovená vyučujícím příslušného vyučovacího předmětu.

- c) Žáci používají pracovní oděv a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

Praktické vyučování a praktická příprava

- a) Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Základní povinnosti žáků na úseku požární ochrany

Žáci jsou zejména povinni:

- a) počínat si tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku požáru,
- b) udržovat pořádek v prostorách školy,
- c) neprodleně hlásit závady na úseku požární ochrany učitelům (např. poškozené bezpečnostní značky, přenosné hasicí přístroje, požární hydranty apod.),
- d) neprodleně hlásit učitelům nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami,
- e) v případě zjištění požáru postupovat dále podle požárních poplachových směrnic a evakuačního plánu.

Všem žákům je zejména zakázáno:

- a) kouřit cigarety, a jiné tabákové výrobky v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- b) nosit, přechovávat a používat zapalovač a pyrotechnické prostředky v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- c) požívat a skladovat alkoholické nápoje v objektech školy včetně venkovních prostorů,
- d) nakládat v objektech školy včetně venkovních prostorů s hořlavými kapalinami, hořlavými a hoření podporujícími plyny a s dalšími požárně nebezpečnými látkami a předměty,
- e) provádět zásahy do elektrických či plynových zařízení, zakládat oheň, používat otevřený oheň a provádět další činnosti, které by mohly vést ke vzniku požáru,
- f) používat vyřazené nebo poškozené elektrické spotřebiče,
- g) umisťovat nebo ponechat materiál nebo jiné předměty na takových místech, kde by tímto byl znemožněn nebo ztížen přístup k únikovým cestám, únikovým východům, rozvodným zařízením elektrické energie, k hlavním uzávěrům vody, plynu, topení a jiných produktovodů, k věcným prostředkům požární ochrany (přenosné hasicí přístroje), k požárně bezpečnostním zařízením (požární hydranty), nebo by tímto bylo ztíženo či znemožněno jejich použití,
- h) trpět či přehlížet nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami,
- i) poškozovat nebo bez zřejmého důvodu přemisťovat věcné prostředky požární ochrany, požární dokumentaci nebo požární a bezpečnostní značky (tabulky) z jejich určeného místa.

Zajištění první pomoci

První předlékařskou pomoc a ošetření jsou povinni zajistit všichni žáci a zaměstnanci školy. Pro toto ošetření jsou k dispozici lékárníčky umožňující poskytnout řádně první pomoc.

6.5 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Při výchovně-vzdělávací činnosti spolupracuje naše škola s Hospodářskou komorou ČR a Úřadem práce v regionu Chomutov. Tito partneři se snaží být nápomocni při výchově a vzdělávání žáků. Jedním z příkladů je organizace a realizace Výstavy vzdělání, kde se naše škola prezentuje svými obory vzdělání.

V souladu s platnými zákony a souvisejícími předpisy uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery, fyzickými a právnickými osobami. Na základě těchto smluv dochází k realizaci odborného výcviku v zařízeních a prostorách partnerů. Sociální partneři dále umožňují exkurze na svých pracovištích, provádějí besedy a přednášky.

Sociální partneři poskytují škole zpětnou vazbu prostřednictvím pracovních schůzek, kde se vyjadřují ke kompetencím žáků a sdělují své další požadavky na vzdělávací proces a jeho inovace.

Sociální partneři:

1. GLOBUS ČR, k. s., Chomutov
2. KAUF LAND, Česká republika, v.o.s.
3. TESCO Stores ČR, a.s.

7 Schvalovací doložka

Tento vzdělávací program byl projednán a schválen na zasedání školské rady dne 22. června 2025 a bude dle něj zahájena výuka žáků v oboru vzdělání 66-51-E/01 Prodavačské práce od 1. září 2025.

V Chomutově dne 31. 8. 2025

.....
Ing. Jitka Písaříková
předsedkyně školské rady

.....
Ing. Jana Reimitzová
ředitelka školy

8 Revize dokumentu

Číslo revize	Datum revize	Kdo provedl	Důvod revize